

24729

ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

15 JAN 2010

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՊՐՈՖՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԵՏԱԳԱ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ
Մ Ա. Ս Ի Ն

ԸՆԿ. ՇՎԵՐՆԻԿԻ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄԸ ՀԱՄԱԿԻ V ՊԼԵՆՈՒՄՈՒՄ ՅԵՎ
ԱՅՏԻ ԱՌԹԻՎ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԲԱՆԱԶԵՎԸ

ՀԱՄԽ

331.88(47)

Շ-90

LA 355

21. 28 (47)

2-90

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТАНОВЛЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՊՐՈՖՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԴԵՏԱԳԱ ԲԱՐԵԱՎՄԱՆ
Օ Ա Ս Ի Ն

(ԸճԿ. Շվեդիայի գեկուցումը ՀԱՄԿ-ի V պլենումում յեվ
այդ առթիվ ընդունված բանաձևեր)

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն — 1981

նքի
ոճ-
ն
կա-
սո-
պա-
տա-
րը և
բան-
սա-
շուհ
իու-
ման
ենք
ուն-
զմի
զով
վի-
րին
ըն

15.07.2013

24429

59047-66

ԳԵՏՀԱՐԱՏԻ ՏՊԱՐԱՆ

Հրատ. № 1649 Գրատ. 8355 (ը) Գրատ. 1348 Տիրամ 7000

ՊՐՈՓԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՖԵՏԱԳԱ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀՆԳԱՄՅԱԿԻ ՏԵՄԵՐԸ ՊԱՀԱՆՋՈՒՄ ԵՆ ՊՐՈՓ-
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆՈՐ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆ

Վերակառուցման շրջանը, վորը կապված է կապիտալիստական տարրերի վրա ամբողջ ֆրոնտով սոցիալիստական հարձակում ծավալելու խնդրին, պահանջում եր արմատապես վերակազմել պրոլետարիատի բոլոր մասսայական կազմակերպությունները և մանավանդ պրոֆմիությունները, վորպես վողջ բանվոր դասակարգին միավորող ամենից ավելի մասսայական կազմակերպություններ:

16-րդ կուսամասադումարը—բայլչևիկյան ծավալուն դրոհի այդ համադումարը—սահմանեց պրոֆմիությունների հիմնական խնդիրները վերակառուցման շրջանում: Յեթե համառոտակի ձևակերպելու լինենք այդ խնդիրները, ապա հիմնականում կստանանք հետևյալը,—պայքարել ուղորտունիղմի և տրեգյունիոնիղմի դեմ՝ «յերեսներս դեպի արտադրություն» լոզունգով վերակազմելու համար պրոֆմիությունները, մորելիզացիայի յենթարկել բանվորական լայն մասսաներին առցիալիստական շինարարության խնդիրների շուրջը:

շխատութեւ ու ծափալել սոցմըցումն ու հարվածաշնու-
թյունը, ուժեղացնել պրոֆմիություններն աշխատան-
քը բանվոր դասակարգի նյութական-կենցաղային դե-
բոսթյան ամենորոյս բարելամման և կուլտուրական
մակարդակի բարձրացման ասպարիզում:

Կուսակցութեան 16-րդ համագումարից հետո ան-
ցել ե ավելի քան վեց ամիս: Այս ժամանակամիջոցում
պրոֆմիությունները մի շարք հաջողութւններ ձեռք
բերին 16-րդ կուսհամագումարի առաջադրած խնդիրնե-
րի կատարման գործում: Մենք կարողացանք պրոֆ-
միությունների ապարատից վտարել բացահայտ ոսպո-
րանիստական, տրեյդունիոնիստական տարրերին և
նրանց փոխարեն ներգրավել բանվորների. բեկում ա-
ռուջացավ պրոֆմիությունների արտադրական խն-
դիրների վերաբերյալ հայացքների մեջ, և մենք ավե-
լի մոտեցանք արտադրական հարցերի լուծմանը, դուրս
յեկանք «Յերեսներս դեպի արտադրութիւն» լոզունգի
կոնկրետ իրադրածման ճանապարհը: Պրոֆմիություն-
ները զգալի աշխատանք կատարեցին սոցմըցման ու
հարվածաշնութեան ծափալման ուղղութեամբ, դործա-
րաններում և ֆաբրիկաներում լայն տարածելով սոց-
մըցման նոր ձևերը—փոխադարձ ոգնութեան հարվա-
ծային բրիգադները, ռացիոնալիզատորական հաշիվը,
հանդիպական արդֆինպլանը և աշխատանքի սոցխալիս-
տական կազմակերպման այլ ձևվերը, վորոնք ապահո-
վում են բանվորական լայն մասսաների ներգրավումը
արտադրութեան անմիջական կառավարման մեջ:

Բայց այս բոլոր անվիճելի նվաճումները ղեռնա-
ածեննին ել բավական չեն լիովին ապահովելու 16-րդ
կուսհամագումարի վորոշումների կատարումը՝ ամ-

բողջ Ֆրոնտով սոցխալիստական հարձակումը շարու-
նակելու ալտորմա պայմաններում: Պայքար հնդամյակը
չորս տարում իրադործելու համար և բանվորական մաս-
սաների հարաճուն ակտիվութիւնը, դործադրութեան
վերացումը մեր յերկրում, հնդամյակի յերրորդ, վնու-
կան տարվա կատարումը և հենց միայն 1931 տարում
2 միլիոն բանվորական նոր կադրերի, վորից 800,000
կանանց ներգրավումը ժողովրդական տնտեսութեան
մեջ,—այս ամենը պրոֆմիությունների՝ վորպես պրո-
լետարիատի մասսայական կազմակերպութիւնների՝
հետագա վերակազմութեան հարցն են դնում: Այս պայ-
մանները պահանջում են, վոր պրոֆմիություններն ա-
վելի կոնկրետ մասնակցութիւն բերեն սոցխալիստա-
կան արդունաբերութեան ղեկավարութեան դործին,
կազմակերպեն բանվորական մասսաների հարաճուն
ակտիվութիւնը արտադրութեան կոնկրետ հարցերի
շուրջը, ավելի ուշի ուշով հաշիւ առնեն բանվորական
առանձին խմբերի արտադրական ու կենցաղային ա-
ռանձնահատկութիւնները: Այս ամենը միաժամանակ
պահանջում ե, վոր պրոֆմիություններն ուժեղացնեն
իրենց աշխատանքը բանվորական լայն մասսաների նյու-
թական և կուլտուր-կենցաղային ապաստարկման ուղ-
ղութեամբ:

Մեր յերկրի արագ ինդուստրացման՝ տեմպը, ժո-
ղովրդական տնտեսութեան ընդհանուր աճումը, դործող
ձեռնարկութիւնների ընդարձակումը, ինչպես նաև
արտադրութեան նոր ճյուղերի առաջացումը, ինչպիսին
են, որինակ, տրակտորի, ավտոմոբիլի, գլոպալիտե-
սական մեքենաների՝ արտադրութիւնը և երեկտրոար-
դյունաբերութիւնը, խոշոր քանակութեամբ բանվորնե-

բով և Թ. Միության մեջ առաջին անգամ կիրառվող աշխատանքի ու արտադրության առանձնահատուկ պայմաններով, — այդ ամենը պահանջում են փոխել պրոֆմիությունների աշխատանքի և կառուցվածքի մեթոդներն ու ձևերը: Վերջենք, որինակի համար, Թոստովի գյուղատնտեսական մեքենաների գործարանը: Սա արտադրության նոր ճյուղ է, վորտեղ առաջին անգամը լինելով կիրառվում են կոնվեյերի սխեման, վորը բոլորովին այլ կերպ է դնում արտադրության կազմակերպման, տեխնիկայի յուրացման և աշխատանքի վճարման սխեման հարցերը:

Պրոֆմիությունները ամենակարճ ժամանակամիջոցում այնպես պետք է կազմակերպեն բանվոր դասակարգին, վոր նա կարողանա յուրացնել արտադրության բոլոր պրոցեսները և ապահովեն նոր ձեռնարկությունների նորմալ աշխատանքը:

Այս խնդիրների իրագործումը կապահովի վերակառուցման շրջանում պրոֆմիությունների առաջ դրված պրոբլեմների լուծման արագ առաջընթացը:

ԿՈՆԿՐԵՏԱՑՆԵԼ ՄԻՂԻՔՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒ- Թ ՈՒՆԸ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔՈՒՄ

Պրոֆմիությունների առաջ, ինչպես ասացի, խոնդիր է դրված կոնկրետ մասնակցություն բերել վիթխարի չափերով աճող սոցիալիստական արդյունաբերության բազմատեսակ ճյուղերի ղեկավարման գործին: Մենք պետք է կազմակերպենք բանվորական մասսաների ակտիվությունը արդյունաբերության կոնկրետ խնդիրների շուրջը. միայն այդ պայմանով մենք կկարողանանք ապահովել առաջընթացն ու հարմարա-

թյան հետապալա ծավալումը և նրանց բարձրացումը նոր աստիճանների վրա:

Իսկ ինչ չափով է նպաստում պրոֆմիությունների ներկա կառուցվածքը թվածա խնդիրների կատարմանը:

Բավական է մի քանի տվյալներ բերել մեր միությունների թվական քանակության մասին՝ այն համեմատելով արդյունաբերության ծավալման և դրա հետևանքով արտադրության մեջ նոր բանվորների ներգրավման հետ, վորպեսզի տեսնենք, թե ինչքան դժվար է պրոֆմիութենական խոշոր կազմակերպությունների համար կարգավորելու իրենց առաջ դրված խնդիրները: Որինակի համար, մետաղագործները միավորում են 1-2 միլիոն միության անդամ, կառուցողները՝ 1-3 միլիոն անդամ, գյուղատնտեսական բանվորները՝ 1-5 միլիոն անդամ:

Այսպիսի դրություն է նաև բազմաթիվ այլ միություններում:

Տնտեսական մարմինները դեռևս 11/2-2 ասիի առաջ ստորաբաժանվեցին, վերակազմվեցին, վորպեսզի ավելի լավ ղեկավարեն արդյունաբերության առանձին ճյուղերը: Յեվ ի՞նչ ստացվեց: Ստացվեց այն, վոր միլիոնից ավելի անդամ ունեցող միությունները այսօր ստիպված են գործ ունենալ արտադրության տարբեր ճյուղերը ղեկավարող տնտեսական բազմաթիվ միավորությունների հետ: Մետաղագործներն, որինակ, գործ ունեն 28 միավորության հետ, անունդ-համը՝ ավելի քան 30, քիմիական միությունը՝ 30 և այլն: Այսպիսի պայմաններում պրոֆմիությունները կարող են արդյոք ընդհուպ մոտենալ և կոնկրետ մասնակցություն բերել տնտեսական միավորությունների ամե-

բով և Թ. Միության մեջ առաջին անգամ կիրառվող աշխատանքի ու արտադրության առանձնահատուկ պայմաններով, — այդ ամենը պահանջում են փոխել պրոֆմիությունների աշխատանքի և կառուցվածքի մեթոդներն ու ձևերը: Վերջիննք, որինակի համար, Ռոստովի դյուղատնտեսական մեքենաների գործարանը: Սա արտադրության նոր ճյուղ է, վորտեղ առաջին անգամը լինելով կիրառվում են կոնվեյերի սխեման, վորը բոլորովին այլ կերպ է դնում արտադրության կազմակերպման, տեխնիկայի յուրացման և աշխատանքի վճարման սխեմանի հարցերը:

Արոֆմիությունները ամենակարճ ժամանակամիջոցում այնպես պետք է կազմակերպեն բանվոր դասակարգին, վոր նա կարողանա յուրացնել արտադրության բոլոր պրոցեսները և ապահովեն նոր ձևերով կառուցվածքներին նորմալ աշխատանքը:

Այս խնդիրների իրագործումը կապահովի վերահասարակական շրջանում պրոֆմիությունների առաջ դրված պրոբլեմների լուծման արագ առաջընթացը:

ԿՈՆԿՐԵՏԱՑՆԵԼ ՄԻՊԻՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒ- Թ ՈՒՆԸ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԿՅԱՆՔՈՒՄ

Արոֆմիությունների առաջ, ինչպես ասացի, խոնդիր է դրված կոնկրետ մասնակցություն բերել վիթխարի չափերով աճող սոցիալիստական արդյունաբերության բազմատեսակ ճյուղերի ղեկավարման գործին: Մենք պետք է կազմակերպենք բանվորական մասսաների ակտիվությունը արդյունաբերության կոնկրետ խնդիրների շուրջը: միայն այդ պայմանով մենք կկարողանանք ապահովել սոցիալական ու հարմարեցված:

Թյան հետադարձ օգնությունը և նրանց բարձրագույնը նոր աստիճանների վրա:

Իսկ ինչ չափով է նպաստում պրոֆմիությունների ներկա կառուցվածքը թվածս խնդիրների կատարմանը:

Բավական է մի քանի տվյալներ բերել մեր միությունների թվական քանակության մասին՝ այն համեմատելով արդյունաբերության ծավալման և դրա հետևանքով արտադրության մեջ նոր բանվորների ներգրավման հետ, վորպեսզի տեսնենք, թե ինչքան դժվար է պրոֆմիութնական խոչը կազմակերպությունների համար կարգավորելու իրենց առաջ դրված խնդիրները: Որինակի համար, մետաղագործները միավորում են 1.2 միլիոն միության անդամ, կառուցողները՝ 1.3 միլիոն անդամ, դյուղատնտեսական բանվորները՝ 1.5 միլիոն անդամ:

Այսպիսի դրություն է նաև բազմաթիվ այլ միություններում:

Տնտեսական մարմինները դեռևս 11/2-2 տարի առաջ ստորաբաժանվեցին, վերակազմվեցին, վորպեսզի ավելի լավ ղեկավարեն արդյունաբերության առանձին ճյուղերը: Յեվ ի՞նչ ստացվեց: Ստացվեց այն, վոր միլիոնից ավելի անդամ ունեցող միությունները այսօր ստիպված են գործ ունենալ արտադրության տարբեր ճյուղերը ղեկավարող տնտեսական բազմաթիվ միավորությունների հետ: Մետաղագործներն, որինակ, գործ ունեն 28 միավորության հետ, անուղահամը՝ ավելի քան 30, քիմիական միությունը՝ 30 և այլն: Այսպիսի պայմաններում պրոֆմիությունները կարող են արդյոք ընդհուպ մոտենալ և կոնկրետ մասնակցություն բերել տնտեսական միավորություններին ամե-

նոր յա աշխատանքին և արդյունաբերութեան առանձին
ճյուղերի արտադրական հարցերի լուծմանը :

Վերջենք թեկուզ մետաղագործների միությունը :
26^{րդ} վոյ դոնե մեկական անգամ յուրաքանչյուր տրնտ-
միավորութեան ղեկուցումը կոնտրոլ թվերի մասին լսե-
լու համար կենտրոնական կոմիտեն պետք է հատկացնի
28 նիստ, այսինքն տարեկան 20 տասնորյակ : Այս դրու-
թյամբ կարող է արդյոք մետաղագործների կենտկոմը
նորմալ մասնակցութիւն ունենալ յուրաքանչյուր
տնտմիավորութեան տնտեսական խնդիրների լուծմանը :
Բնական է, վոր վոչ : Մետաղագործների միութեան կենտ
կոմը այս պայմաններում կամ բոլորովին պիտի հրա-
ժարվի մասնակցելու տնտմիավորութեանների աշ-
խատանքին, կամ իր ամբողջ ուշադրութիւնը պիտի
կենտրոնացնի ամենից ավելի կարեւոր, ամենից ավելի
խոշոր տնտեսական կազմակերպութեանների վրա :
Պարզ է, վոր արտադրութեան բազմաթիւ ճյուղերի
բանվորութեանը միավորող նման պրոֆմիութեանական
կազմակերպութեանները չեն կարող ոգտագործել ու
բնդհանրացնել ձեռնարկութեաններում յեղած ամբողջ
փորձը և նրա միջոցով ազդել տնտեսական միավորու-
թեանների աշխատանքի վրա :

Եւ չեմ խօսի այն մասին, վոր այդպիսի խոշոր
միութեանների համար չափազանց բարդանում է այս
կամ այն տնտեսական միավորութեան մեջ մտնող արդ-
յունաբերական յուրաքանչյուր ճյուղի բանվորների ա-
ռանձնահատկութեանների սպասարկման աշխատանքը :
Իսկ չե՞ վոր այդ աշխատանքն ըստ ելուծյան կարեւոր-
բազույն պայմանն է արդյունաբերութեան առանձին
ճյուղերի ըստ ամենայնի լիակատար ծախարման հո-
մար :

ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՔՐԱՑՈՒՄԸ ՆՐԱՆՑ ԿՄՈՏԵՑՆԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ, ԿՐՄԵԼԱՎԻ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՄԱՍՍԱՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ

Այս ամենը դժվարին պայմաններ է ստեղծում դե-
կավարութեան գործում թե՛ պրոֆմիութեանների գը-
ծով և թե՛ տնտեսական հարցերի լուծմանը մասնակցե-
լու համար : Ահա թե ինչո՞ւ, ընկերնե՛ր, այսօր, յերբ
միութեանների առաջ հակադրական խնդիրներ են դրւած
սոցիալիստական արդյունաբերութեան ընդարձակման,
արդֆինպլանների, հատկապէս յերրորդ, վճռական
տարվա պլանների կատարման և գերակատարման հա-
մար մղվող պայքարի ծախարման ուղղութեամբ, մեր
կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեն, վոր իրագոր-
ծում է սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր բնա-
զավառների բայլչելիյան ամուր ղեկավարութեանը,
ճիշտ ժամանակին մի շարք միջոցներ է առաջադրում
պրոֆմիութեանների աշխատանքի հետագա բարելաւ-
ման, վորի հետ նաև նրանց փոքրացման համար :

Կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեյի այս վո-
րոշումների իրագործման համար ՀԱՄԿԽ-ի նախագա-
հութեանը մշակել է մի ամբողջ շարք գործնական ձեռ-
նարկումներ, վորպիսին առանց կատարելու մենք չենք
կարողանալ լուծել «Յերեսներս դեպի արդյունաբերու-
թեան» լողունդի լիակատար ու բազմակողմանի իրա-
կանացման խնդիրները :

Ի՞նչպէս ենք մենք նախատեսել կատարելու միու-
թեանների փոքրացումը :

ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը նշել է մի ամբողջ
շարք միութեանների փոքրացումը հիմք ունենալով

պրոֆմիսթյուններին կառուցվածքի տրամադրական ըսկզմունքի հետադա խորացումը (մեկ ձեռնարկություն-մեկ միություն)։ միություններն ստորաբաժանվելով դառնալու յեն առանձին ինքնուրույն միություններ, վորոնք կկարողանան ավելի լավ կապվել տնտեսական միավորությունների հետ և սպասարկել արդյունաբերության առանձին ճյուղերում զբաղված բանվորական հիմնական ու առաջնորդող խմբերի ուրույն առանձնահատկությունները։

Մենք նախատեսել ենք մետաղագործների միությունը բաժանել հետևյալ 7 միություններին․

1. Մետալուրգիական արդյունաբերության բանվորների միության, վորը միավորելու յե 283·600 հոգի։

2. Տրանսպորտային մեքենաչինության բանվորների միություն-161·000 հ․․

3. Գյուղատնտեսական մեքենաչինության միության-108·000 հ․

4. Ելեքտրո-տեխնիկական արդյունաբերության և ելեկտրոկայանների բանվորների միություն-130·000 հոգի․

5. Ավտոտրակտորային և ավիացիոն արդյունաբերության բանվորների միություն-46·700 հ․

6. Գունավոր մետաղների արդյունահանման և արդյունագործության բանվորների միություն-92·000 հ․․

7. Մեքենաչինական արդյունաբերության միություն-763·000 հ․․

Այս միություններից յուրաքանչյուրը ներկայացնելու յե արդյունաբերության միատեսակ ճյուղի բանվորության խոշոր միավորություն, յուրաքանչյուրը

100-000-ից ավելի անդամով։ Գնահատության անհամար յից բացառություն և կազմելու ավտո-տրակտորային և ավիացիոն արդյունաբերության բանվորների միությունը, վորն ունենալու յե միայն 46·000 անդամ։ Բայց նույնիսկ այս միությունը, վորը միավորում և արդյունաբերության բոլորովին նոր մի ճյուղի բանվորների, մի յերկու տարուց ավելի մեծ քանակությամբ բանվորություն կընդգրկի, վորովհետև այս արդյունաբերության զարգացման հեռանկարները շատ խոշոր են։ Ստալինգրադի տրակտորային գործարանի գործունեություն ծավալումը, Ուարկովի և Չելյաբինսկի գործարանների, Նիժնի-Նովգորոդի ավտոմոբիլի գործարանի ընդարձակումը, վորոնցից յուրաքանչյուրում աշխատելու յե ավելի քան 10·000 մարդ, այդ ամենը մետաղա տարիներում միությունը կդարձնեն ավտո-տրակտորային և ավիացիոն արդյունաբերության այդ կարեւորագույն ճյուղի բանվորության ուժեղ մի միավորություն։ Այս միությունը կմիավորի այնպիսի մի արդյունաբերության բանվորների, վորտեղ կիրառվելու յեն արտադրության ու աշխատանքի կազմակերպման բոլորովին նոր մեթոդներ։ Այս միությունը մոտիկից պետք և ուսումնասիրի նոր տեխնիկան, աշխատանքի կազմակերպման նոր ձևերը, վորպեսզի կոնկրետ մասնակցություն ունենա արտադրական խնդիրների լուծմանը, ավելի լավ ու ավելի մոտիկից սպասարկի բանվորական բոլորովին նոր խմբին։

Լեռնագործների միությունը մենք մտադիր ենք բաժանել 4 միությունների-լեռնահանքային արդյունաբերության բանվորների միություն, վորն ունենալու յե 114·000 անդամ, ածխարդյունաբերության բանվոր-

ների միություն-380.000 անգամ, նախարարություն-
բության բանվորների միություն-75.000 անգամ, թեր-
թաքարի և տորֆի արդյունաբերության բանվորների
միություն: Ինչպես տեսնում եք, այստեղ ել կազմվում
են այնպիսի միություններ, վորոնք միավորում են
արտադրության բոլորովին ախարտված տեսակների
բանվորության: Իսկ քանակական տեսակներից սրանք
լինելու յեն ուժեղ ու համասեռ միութենական կազմա-
կերպություններ:

Լեռնադործների ներկայումս դոյություն ունեցող
միությունը, վորը միավորում է արդյունաբերական
այս բոլոր ճյուղերի բանվորներին, հնարավորություն
չի ունեցել շերտավորված դեկավարություն ցույց տալ
ու մոտենալ սույն բոլորովին տարբեր բանվորական
խմբերի սպասարկմանը և կոնկրետ մասնակցություն
ունենալ արտադրական խնդիրների լուծմանը: Հիմա
մենք այնպիսի մի դրության մեջ ենք դտնվում, յերբ
արդյունաբերության ծավալումը և բոլոր ճյուղերի
բանվորների լավագույն սպասարկման խնդիրը հրա-
մայական պահանջ են առաջադրում լեռնադործների
միությունը բաժանել առանձին խնդրույն միու-
թյունների:

Քիմիական միությունը մենք բաժանում ենք 3-ի-
հիմնական քիմիական արդյունաբերության բանվորնե-
րի միություն-180.000 հ., քիմիական արդյունաբերու-
թյան բանվորների միություն՝ 47.500 հ., ապակու-
հենապակու արդյունաբերության բանվորների միու-
թյուն՝ 111.000 հ.:

Մանածադործների միությունը մենք բաժանում
ենք յերեքի: Բամբակադործական արդյունաբերության

բանվորների միություն՝ 465.000 հ., բարձրագույնագույն
և մետաքսադործական արդյունաբերության բանվոր-
ների միություն՝ 160.000 հ., վուշի և շուաի արդյու-
նաբերության բանվորների միություն՝ 135.000 հ.:

Կառուցողների միությունը բաժանվելու յե յերեքի՝
արդյունաբերական և կոմունալ-բնակարանային շինա-
րարության բանվորների միություն, վորն ունենալու
յե 1.200.000 բանվոր, յերկաթուղային ու նավահա-
ղատային շինարարության և տեղական ճանապարհա-
յին տրանսպորտի բանվորների միություն-400 հազար
հոգի, ցեմենտ-քերամիկական արդյունաբերության
բանվորների միություն-150.000 հ.:

Սննդադործների միությունը մենք բաժանում ենք
4-ի, -հատիկադաշի-հացի արդյունաբերության բան-
վորների միություն-159.000 հ., յուղադործական, մսի
ու ձկան և կոնսերվի արդյունաբերության բան-
վորների միություն-107.000 հ., գյուղահամայնագոր-
ծական բանվորների միություն-88.000 հ., հասարա-
կական սննդի աշխատողների միություն՝ 200.000 հ.:

Գյուղատնտեսական բանվորների միությունը բա-
ժանվում է 4-ի, -չաքարի արդյունաբերության բան-
վորների միություն (այստեղ մտնելու յեն նաև Ծա-
քարտրեստի խորհրտնտեսությունները), հողադործական
խորհրտնտեսությունների բանվորների միություն, ա-
նասնապահական խորհրտնտեսությունների բանվորների
միություն և մեքենա-տրակտորային կայանների բան-
վորության ու բատրակների միություն: Յես արդեն ա-
ռացի, վոր գյուղատնտեսական բանվորների միությունը
ունի 1.5 միլիոն անգամ, բայց աշխատողների թիվը
զգալիորեն ավելի յե: Ուստի գյուղատնտեսական բան-

վարձերի միությանը և միության բաժանելը հետ-
վորություն կտա ավելի կոնկրետ կերպով մոտենալ այն
պրոբլեմների լուծմանը, վորոնք գոյություն ունեն ա-
նասնապահական ու հողադործական խորհանտեսու-
թյունների, շաքարի արդյունաբերության և մեքենա-
տրակտորային կայանների ծավալման բնագավառում:

Գյուղատնտեսության այս բոլոր ճյուղերը զար-
գացման չափազանց խոշոր հեռանկարներ ունեն:

Խորառժառի միությունը մենք բաժանում ենք յե-
րեքի, -կոոպերացիայի և պետառուտրի աշխատավորների
միություն, պետական հիմնարկությունների աշխա-
տավորների միություն և ֆինանսա-բանկային աշխա-
տավորների միություն:

Կոմունալիկների միությունը բաժանվում է յե-
րեքի, -կոմունալ տնտեսության բանվորների միու-
թյուն (այստեղ մտնելու յեն տրամվայի և ավտոբուսի,
գազային գործարանների և ջրմուղային աշխատավոր-
ները), քաղաքային ձեռնարկությունների բանվորների
միություն, վորտեղ մտնելու յեն բաղնիքների, վարսա-
վիրանոցների, լվացքատների և մանր ձեռնարկություն-
ների աշխատավորները, և յերրորդ՝ տնային աշխատա-
վորների միություն:

Այսպիսով, գոյություն ունեցող այն միությունների
հետ միասին, վորոնց մասին յես այստեղ չհիշատակե-
րի և վորոնք չեն ստորաբաժանվելու, լինելու յե ընդա-
մենը 45 միություն: Այս 45 միությունները այնպես
պետք է կառուցեն իրենց աշխատանքը, վոր կարողա-
նան լուծել արդյունաբերության համապատասխան
ճյուղերի առաջ դրված արտադրական խնդիրները, ըս-

պասաբեկել բանվորների ուրույն առանձնահատկու-
թյունները և դրանով ապահովեն «Յերեսներս դեպի
արտադրության» լոզունգի գործնական իրականացումը:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՍԵԿՑԻԱՆԵՐԸ ՄՈՏԵՑՆՈՒՄ ԵՆ ԱՐ- ՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ, ԲԱՐԵԼԱՎՈՒՄ ԵՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ

Բայց վերահաղթությունը սոսկ միությունների
ստորաբաժանումներով սահմանափակելը բավական չէ:
Վերակազմության գործում պետք է ավելի առաջ դնալ:
Հարկավոր էլինի, վոր մենք միություններում կազմա-
կերպենք արտադրական սեկցիաներ ըստ արդյունաբե-
րության կարեվորագույն ճյուղերի, վորպեսզի կարո-
ղանանք բանվորներին ել ավելի մեծ չափերով մասնա-
կից դարձնել արտադրական խնդիրների լուծմանը, և
ապահովել արդյունաբերության առաջնորդող ճյուղի-
րի բանվորության լավագույն սպասարկումը:

Վերցնենք մեքենադործական բանվորների միու-
թյունը: Ինչո՞ւ համար այնտեղ չստեղծենք դաղդյա-
հադործական, կաթսայադործական, ինստրումենտալ
և այլ արտադրական սեկցիաներ:

Այդպիսի սեկցիաներ ստեղծելը վոչ միայն չի հա-
կասի միությունների կառուցման արտադրական ըս-
կզբունքին, այլ ավելի կյուրացնի այն: Մի քանի ըն-
կերներ ինձ հետ մասնավոր խոսակցություն ունենալիս
կասկած եյին հայտնում, թե արդյոք արտադրական
սեկցիաներ ստեղծելով մենք վերադարձ չենք կատա-
րի դեպի ցեխայնությունը:

Նման կասկածները վոչնչի վրա չեն հիմնված:
Յերբ մենք թեմալիսեցինք վերակառուցման շրջանը՝

արագ թափով ծավալելով ողջ խոստովանական արդյունաբերությունը, յերբ մենք այսօր ստեղծում ենք արդյունաբերության նոր ճյուղեր, ծավալում սոցիալիզմի օւ հարվածայնությունը և ընդհուպ ձեռնարկում արտադրական խնդիրների լուծմանը, — միությունների ներսում արտադրական սեկցիաներ ստեղծելը, սեկցիաներ, վորոնք ապահովում են ավելի մեծ քանակությամբ բանվորական մասսաների ներդրումը արտադրական հարցերի լուծման գործում և նրանց անհամեմատ ավելի լավ սպասարկումը, ապա այդ վոչ միայն վերադարձ չի դեպի ցեխայնությունը, այլ պրոֆմիությունների կառուցվածքի արտադրական սեկցիաների ամրացում և, նրա փոխանցում ավելի բարձր աստիճանի:

Պրոֆչարթման պատմությունից հայտնի յե, վոր միություններին կից առաջ գոյություն ունեցող սեկցիաները նկատվում եյին իրրե տուրք ցեխային տրամադրությունների: Առաջին անգամ նրանք ստեղծվեցին առանձին արհեստակցական միավորությունների լուծարքի շրջանում, արտադրական միությունների վերածվելու շրջանում: Մի քանի միություններում այդպիսի սեկցիաներ գոյություն ունեյին մինչև վերջին ժամանակներս:

Պրոֆմիությունների VII համագումարը, վորը կայացավ վերականգնման շրջանի ավարտման ժամանակ, արտադրական սեկցիաների կազմակերպման մասին վորոշում ընդունեց: VII համագումարից հետո արդյունաբերական խոշոր միություններում փաստորեն վոչ մի սեկցիա չկազմակերպվեց, այլ իրենց եյությամբ արհեստակցական սեկցիաներ մնացին միայն այն միություններում,

թյուններում, վորտեղ նրանք առաջվանից գոյություն ունեյին:

Յեթե դուք վերցնեք սեկցիաների մասին 1922-1928 թվականներին հրատարակված կանոնադրությունները, ապա նրանց մեջ փոքր տարբերություն կգտնեք: Ինչո՞վ բացատրել նման յերևույթը: Այդ բացատրվում և նրանով, վոր պրոֆչարթման ոպորտունիստական ղեկավարությունը արտադրական սեկցիաների հարցը դնում եր ձեականորեն, իսկ փաստորեն արհեստակցական սեկցիաներ եր ստեղծում: Այդ, նրանց խոսքով, զիջում եր ցեխայնության առաջ:

Բնական և, վոր վերականգնման շրջանում այդպիսի սեկցիաները ավելորդ պետք և լինեյին, սոսկ ցեխային վերնաշենք, ուստի և լիկվիդացիայի յենթարկվեցին:

Ներկայումս, ինչպես քիչ առաջ ասացի, մենք մերտադրում ենք այլ, իրոք արտադրական սեկցիաներ ստեղծել. մենք այդ սեկցիաների առաջ խնդիր ենք դրնում ապահովելու առանձին ճյուղերի բանվորության մաքսիմալ ներդրումը արդյունաբերության կոնկրետ արտադրական հարցերի լուծման ու արտադրության ղեկավարման գործում, ել ավելի ապահովելու և խնամքի առարկա դարձնելու բանվորների նյութական կենցաղային ու կուլտուրական ամենօրյա կարիքների բավարարումը: Այս սեկցիաները պետք և ամուր կապվեն արտադրությանը:

Կանխածները ցեխայնության վերադառնալու մասին, վորպիսին արտահայտում են մի քանի ընկերները, իրենց վոտքի տակ վոչ մի հող չունեն: Լուծելով արտադրական սեկցիաների հարցը, մենք մեծական պայքար կմղենք այն բոլոր ոպորտունիստական ու փրկյունի-

նիտառակա՛ն տարրերի դեմ, վերոնք թերադնահատում են արտադրական սեկցիաների կազմակերպման նշանակութիւնը և խեղաթյուրում են նրանց ելուժյունն ու գործնական աշխատանքը:

ՈՒԺԵՂԱՑՆԵԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ՍՈՍԱՋՆՈՐԴՈՂ ՊՐՈ- ՖԵՍԻԱՆԵՐԻ ԲԱՆՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՍԵՋ

Գործարանում ևս մենք պետք է նոր ձեւերով վերակառուցենք աշխատանքը: Արտադրական խորհրդակցութիւնները, վերոնք դումարվում են բրիգադներում և ցեխերում, շատ բան են արել արտադրութեան պրոցեսների բարելավման ուղղութեամբ: Հիմա պետք է ել ավելի առաջ դնալ: Ոմբում, բրիգադում, ցեխում և այլ միավորներում արտխորհրդակցութիւնն դումարելու հետ միասին պետք է կիրառել ըստ պրոֆեսիաների արտխորհրդակցութիւնն հրավիրելու պրակտիկան: Մետաղագործական գործարանում, որինակի համար, մենք առաջարկում ենք դումարել ձուլողների, հալողների և այլ պրոֆեսիաների բանվորների առանձին-առանձին արտխորհրդակցութիւններ: Ըստ պրոֆեսիայի նման խորհրդակցութիւններ և հատուկ ժողովներ հրավիրելը կապահովի տվյալ ձևով արկութեան առաջնորդող պրոֆեսիաների բանվորութեան աշխատանքի թերութիւնների ու նվաճումների հայտարարումը, փորձի արագ փոխանակումը, բանվորական առանձին խմբերի նախաձեռնութեան ավելի լիակատար դրսեւորումը և նրանց նյութական ու կուլտուր-կենցաղային կարիքների սպասարկման ուժեղացումը:

Միութիւններին կից արտադրական սեկցիաներ կազմակերպելու հետ միասին, ըստ պրոֆեսիաների

(ձուլողների, փակաձուլործների, բրտակալչիքիների, յենթավարպետների և այլն) հատուկ ժողովներ ու արտխորհրդակցութիւններ դումարելու պրակտիկայի լայն կիրառումը զարկ կտա սոցմրցման ու հարվածայնութեան ծավալման, վերովհետև միութենական աշխատանքի զբաղմունքի վողջ սիստեմը և կազմակերպչական կառուցվածքը կապահովեն բոլոր թերութիւնների վերացումը: Իսկ այդպիսի թերութիւններ մեզ մոտ դեռևս շատ կան: Մեզ մոտ չի կարգավորված ներգործարանային ու ներքեխային սլանալորումը, վատ է դրված հում նյութի մատակարարումը, շատ կան դեռևս մանր, յերբեմն հեշտ վերացվելիք թերութիւններ, վերոնք ջղայնացնում են բանվորին, թույլ չեն տալիս նրա նախաձեռնութեան զարգացումը, արգելակում են սոցմրցման ու հարվածայնութեան լայն ծավալումը, վիժեցնում են արգֆինալանների կատարումը: Այս թերութիւնների վերացման գործում անկասկած խոշոր դեր կխաղան խմբակի, ցեխի, բրիգադի ու գործարանի արդխորհրդակցութիւնները, բայց ավելի մեծ դեր կխաղան առաջնորդող պրոֆեսիաների բանվորների արտադրական խորհրդակցութիւնները: Զեռնարկութիւններում շատ հաճախ լսում ենք այն մասին, թե վատ է աշխատում բրակովչիկը: Հետեւանք լինում է այն, վոր ձախողվում է մի ամբողջ շարք ցեխերի աշխատանքը, ընկնում է արտադրանքի վորակը: Ինչո՞ւ ուրեմն չհամախմբել բրակովչիկներին և նրանց հետ այնպես աշխատանք կատարել, վոր ապահովվի արտադրութեան նորմալ զարգացման խանգարող թերութիւնների վերացումը:

Մանածագործական ձեռնարկութիւններում առանձին յենթավարպետների վատ աշխատանքի պատճա-

ուվ բանվորների դադարահաները ժամերով կանգ են առնում: Յենթավարպետների արտխորհրդակցությունները հնարավորություն կտան յերևան բերելու յենթավարպետների աշխատանքի թերությունները և փորձի փոխանակում կատարել, ողտադործել վրամանց նվաճումները վերացնել մյուսների աշխատանքի թերությունները: Այսպիսի արտխորհրդակցությունները խոշոր դեր կկատարեն մանածագործական գործարանների ամբողջ աշխատանքի բարելավման համար:

Մի քանի ձեռնարկություններում, մասնավորապես Ուկրաինայում, այսպիսի խորհրդակցություններ դուրս եկան փորձ ե յեղել արդեն և դրական խոշոր արդյունքներ ե տվել: Իհարկե, կլինեն մարդիկ, վորոնք հեռու չեն բղավելու, թե «դուք վերադարձ եք կատարում դեպի հինը, վոխանակ խորացնելու արտադրական սկզբունքը, դուք ստեղծում եք ցեխային կազմակերպություններ»: Այդպես բղավողների դիմակի տակ թագնված են մարդիկ, վորոնք վասենում են կոնկրետ դեկավարությունից, դերակալություն տալով «ընդհանուր» դեկավարությանը: Այդպիսի մարդկանց դեմ յեռանդուն պայքար պետք ե մղել, վորպեսզի նրանք չխանդարեն մեզ աշխատելու այն մեթոդներով, վորոնք ապահովում են բանվորական առաջնորդող խմբերի հազարգումածությունը տվյալ ձեռնարկության աշխատանքի նկատմամբ, նրանց արտադրական նախաձեռնության ծավալումը և արտադրության պրոցեսների լավացումը: Մենք յեռանդուն պայքար պետք ե մղենք ամեն կերպ ծավալելու համար աշխատանքի այս մեթոդը, վորովհետև նա ապահովում ե պրոֆիտությունների կոնկրետ դեկավարությունը:

Ըստ պրոֆեսիաների արտխորհրդակցություններ և ժողովներ գումարելու սխտեմ ստեղծելով՝ մենք ամենվիշ չենք հրաժարվում գործարանի, ցեխի, բրիգադի և ագրեգատի արտխորհրդակցություններ և ժողովներ գումարելու սխտեմից: Այս աշխատանքը մենք շարունակելու յենք, բայց նրա հետ միասին պետք ե ապահովենք ամբիլ ուշադիր վերաբերմունք առաջնորդող պրոֆեսիաների նկատմամբ, վորոնց հարցերն ընդհանուր առմամբ բավականաչափ չեն անդրադառնում բրիգադների ու ցեխերի ժողովներում:

Վերցնենք գործիքներ չինող բանվորներին: Թվում ե, թե չկա վոչ մի գործարան, վոր գանդառվելիս չլինի գործիքների վատ վորակի մասին: Իսկ գործիքներ չինող բանվորների հետ վորեմի աշխատանք տարվում ե: Ուղղակի պիտի ասել, վոր վոչ մի աշխատանք չի տարվում: Իսկ միթե մենք նրա աշխատանքի համար թե՛ արտադրական և թե՛ նյութական դրդիչներ ստեղծած լինելիք, ապա այդ դրդիչները խոշոր դեր կկատարելին նրա արտադրանքի վորակի բարձրացման գործում:

Այդպես ե դրությունը նաև մյուս առաջնորդող պրոֆեսիաների բանվորների նկատմամբ: Ժողովներից ու արտխորհրդակցություններից բացի, մենք ձեռնարկություններում պետք ե ստեղծենք նաև լիազորների ինստիտուտներ ըստ պրոֆեսիաների:

Այսպիսով, ձեռնարկություններում ըստ գլխավոր պրոֆեսիաների ժողովներ և արտխորհրդակցություններ կազմակերպելու սխեմը զուգորդելով պրոֆիտություններին կից արտադրական սեկցիաներ կազմակերպելու սխտեմին, մենք հնարավորություն կտանք մեր միություններին կոնկրետ լուծում տալ այն հարցերին,

վորոնք դրված են թե՛ տրոստաբանական խնդիրների վար-
գավորման և թե՛ բանվորների ամենորոյա կարիքների
բավարարման ուժեղացման բնագավառում:

Մ. ՌԻՅՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՊԵՏՔ Ե ՀԱՄԱ- ՊԱՏԱՍԻԱՆԻ ՆՐԱՆՑ ԱՌԱՋ ԴՐՎԱԾ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻՆ

Ներկայումս կարեւորագույն նշանակութիւն է ըս-
տաճում պրոֆմիլությունների ապարատի աշխատանքի
մեթոդների ու նրա կառուցվածքի սահմանման հարցը,
սկսած ՀԱՄԿԽ-ից մինչև ստորին պրոֆբընջը: Սոցիա-
լիստական արդյունաբերութեան ծավալման տեմպերը
հրաժայական պահանջ են առաջադրում փոխելու նաև
պրոֆմիլութենական մարմինների աշխատանքի տեմպե-
րը: Յես ձեր ուղադրութիւնն եմ սրում այս հարցի ուղ-
ղութեամբ նրա համար, վորովհետև միութենական
մարմինների աշխատանքի դանդաղկոտութիւնը, բան-
վորական մասսաների նախաձեռնութեանն արագ ըն-
դառաջելու և նրան ընթացք տալու անկարողութիւնը,
և յերբեմն ղեկավարութիւնը, դրանք հնի մնացորդներն
են և խանգարում են մեր աշխատանքը:

Պետք է հարցը սրել նաև աշխատանքի անօլտնայ-
նութեան և նրա կատարման պատասխանատվութեան
ուղղութեամբ: Պրոֆմիլութիւնների աշխատանքի վե-
րակառուցումն ու հետագա բարելավումը անցկացնե-
լիս՝ այս հարցերը բացառիկ նշանակութիւն կստանան:

Առանձին ուղադրութիւն պետք է դարձնել դիրեկ-
տիվների փաստական կատարումն ստուգելու հարցե-
րին: Մենք դեռևս չառ ենք դրում, բայց թիչ ենք ստու-
գում, թե ի՞նչպես և այդ գրածը կյանքում կիրառւում:

Այս ամենը ապարատի աշխատանքի վորակի, ապա-
րատում բանվոր կամավոր-հարվածայիններ ներդրակե-

լու հարցն է դնում: 16-րդ կուսգամադրութեան հետո
մեր ապարատում կամավորներ ներդրակելու ուղղու-
թեամբ մենք ունենք նվաճումներ (հատկապես ստորին
ողակներում): Բայց այս աշխատանքը դեռևս չափա-
զանց անբավարար է: Դեռ չափազանց շատ միջոցներ են
ծախսւում ապարատի պահպանման վրա: Այս պինու-
մը վճռականորեն պետք է դնի բոլոր ողակների, հատ-
կապես ստորին ողակների վճարովի ապարատի կրճատ-
ման հարցը: Դրա համար նպաստավոր պայմաններ մենք
ունենք: 1931 թ. ավարտվելու յե ձեռնարկութիւնների
փոխանցումը 7-ժամյա բանվորական որվա, վորի հե-
տեւանքով բանվորները հնարավորութիւն կունենան
ավելի շատ ժամանակ հատկացնել հասարակական աշ-
խատանքին, մասնավորապես պրոֆաշխատանքին: Մեր
խնդիրն է - վճարովի ապարատի խիստ կրճատում կա-
տարել և այդ ապարատի աշխատանքը փոխադրել կա-
մավորութեան հիմքերի վրա:

Միութենական բոլոր կազմակերպութիւնների կա-
ռուցվածքը, սկսած ՀԱՄԿԽ-ից մինչև միութենական
մարմինների միջին ողակները, նույնպես լիովին չի բա-
վարարում պրոֆմիլութիւնների առաջ դրված խնդիր-
ների լուծումը: Ներկայումս պետք է պարզորոշել այդ
կառուցվածքը: Պրոֆմիլութենական մարմինների կա-
ռուցվածքի վերակազմութեան ասպարիզում մենք բա-
վական առաջադրւմել ենք, բայց հարկավոր է, վոր ա-
վելի առաջ դնանք:

ՀԱՄԿԽ-ի նախադահութիւնը այս պինումին ներ-
կայացնում է մի ամբողջ շարք առաջարկութիւններ, վոր-
ոնք կապված են միութենական մարմինների կառուց-
վածքի ճշտորոշման հետ, սկսած ՀԱՄԿԽ-ից մինչև
գոտորին պրոֆմարմինները:

Միջմիութենական և միութենական մարմինների կառուցվածքի մեջ մենք ուզում ենք խորացնել ֆունկցիոնալ սեկտորների աշխատանքը՝ արդյունաբերության ճյուղերի խմբեր ստեղծելու միջոցով: Դուք հիշելիս կլինեք, վոր այս հարցը մի անգամ արդեն հարուցվել է պլենումում, բայց վերջանականապես չի հաստատվել: Ներկայումս մի քանի միությունների կենտրոնական կոմիտեներում արդեն աշխատանքի դրական խառը փորձ դրություն ունի, վորը մեծ արդյունքներ է տրվել: Պլենումի նախապատրաստության հետևանքով յետ առիթ ունեցա մեծ ուշադրությամբ դառնալ միութենական մարմինների կառուցվածքի խնդրով, և յիս պետք է ասեմ, վոր բոլոր կենտրոնական կոմիտեներից միայն մեծադարձների կենտրոնական կոմիտեն, նրանից հետո յերկաթուղայինների և վերջերս ել մանածաղործների կենտրոնական կոմիտեները հասկացել են արդյունաբերական ճյուղային խմբերի ղուգորդումը ֆունկցիոնալ սեկտորների հետ: Մյուս միությունները չեն յուրացրել այդպիսի ղուգորդման նշանակությունն ու կարեւորությունը և պահպանել են իրենց հին կառուցվածքը:

Ինչո՞ւ յենք մենք այսպես պնդում արդյունաբերական ճյուղային խմբերի մասին: Նրա հոմար, վոր ճյուղային խմբեր ստեղծելով՝ պրոֆմիութենական կազմակերպությունների ուշադրությունը կբեմնավի արտադրության հարցերի վրա, նրանք շարունակ իրազեկ կլինեն արդյունաբերության համապատասխան ճյուղերի իրերի դրությանը և կկարողանան ժամանակին աղբյուրություն դրել նրանց աշխատանքի վրա: Դժբախտաբար շատ կենտրոնական կոմիտեներ մինչև այժմ ել այդ չեն հասկանում և ճյուղային խմբեր չեն կազմակերպել:

Այս պլենումում կառուցվածքային հարցերի առաջնությունում պետք է ստանան, վոր առաջիկայում կառուցվածքի վոչ-պարտադիր լինելու մասին վոչ մի խոսակցություն չլինի այլևս:

Այժմ միջմիութենական մարմինների մասին: Մենք նախատեսում ենք ՀԱՄԿՈ-ում պահպանել սեկտորների սիստեմը, ճշտորոշելով նրանց ֆունկցիաները և սեկտորների ներսում աշխատանքի առանձին հարցերի վերաբերյալ խմբեր ստեղծելով: «Արտադրության և պլանավորման» սեկտորում մենք մտադիր ենք հետեւյալ ճյուղային խմբերն ստեղծել—ծանր արդյունաբերության թեթև արդյունաբերության, տրանսպորտի և կապի, գյուղատնտեսության, աշխատավարձի ու տեխնիկական նորմավորման, պլանավորման ու հանդիպակոծ արգիֆինպլանի, կապիտալ շինարարության:

Նման կառուցվածքով «Արտադրության և պլանավորման» սեկտորը հնարավորություն կունենա վոչ թե դեկավարել «առհասարակ», այլ յուրաքանչյուր ճյուղային խմբում ուսումնասիրել արդյունաբերության առանձին ճյուղերին վերաբերող հարցերը, ընդհանրացնել նրանց փորձը և այն ծավալել պրոֆկազմակերպությունների վողջ ցանցում: Միջմիութենական մարմինների կառուցվածքը միատեսակ պետք է լինի ՀԱՄԿՈ-ի կառուցվածքի հետ: Միայն թե պետք է հաշվի առնել յուրաքանչյուր հանրապետության, յերկրի, մարզի տնտեսական առանձնահատկությունները, արդյունաբերության ճյուղերում դառնված բանվորների թվական քանակությունը, աղջային առանձնահատկություններ և այլն:

Միությունների կենտրոնական կոմիտեներում և բաժիններում մենք նախատեսում ենք, ինչպես արդեն

... 1900-1901 թ. 1-ին հատված, հյուսիսային խմբերի սեփական զորքերը ֆունկցիոնալ սեփականների հետ:

Ստորաբաժանման հետեւանքով միությունների կենտրոնական կոմիտեները կոմսենան անմիջապես ձեռնարկություններին: Այն նախնական մշակումը վորը կատարել և մետաղազորների կենտրոնական կոմիտեն, ցույց և աշխատ, վոր մետաղազորների միասնական միությունից անջատվող մի ամբողջ շարք մարդերում մարդային ողակներ չեն լինելու: Որինակի համար, մետաղազորական արդյունաբերության բանվորների միությունը վորը, միավորում և ընդամեն 61 ձեռնարկություն, Ուրալում ունենալու յե 32 ձեռնարկություն, Ուկրաինայում՝ 15, Մոսկվայի մարզում՝ 4, Նիժնի-Նովգորոդյան յերկրում՝ 4 և մնացած մարզերում 1-2 տեղան ձեռնարկություն: Մետաղազորների կենտրոնական կոմիտեն, նշելով նոր առաջադրվող միությունների կառուցվածքը, գտնում և (թեև որիցնախը կերպով, բայց չառ ճիշտ), վոր կոմիտե պետք և ունենալ միայն Ուկրաինայում, իսկ միության մարդային բաժին՝ Ուրալում: Մնացած մարզերում, համաձայն կենտրոնական կոմիտեյի նախադժի, հարկավոր չե միության մարդային բաժիններ ստեղծել, այլ գործարկումներին պետք և կապել անմիջապես կենտրոնական կոմիտեյի հետ:

Այսպիսով դուք տեսնում եք, թե ինչպես ստորաբաժանման հետեւանքով մեկ կողմից կենտրոնական կոմիտեները մոտենում են ձեռնարկությունների անմիջական ղեկավարությանը, իսկ մյուս կողմից՝ մի ամբողջ շարք մարդերում մարդային կոմիտեներ չունենալով ապարատի պահպանման ծախսերի խիստ խոշոր կրճատում և կատարվում:

Այսպիսի առաջամենեդում կենտրոնական կոմիտեն կկարողանա ավելի լավ ուսումնասիրել գործարանների աշխատանքը և գործարկումի միջոցով ղեկավարել ձեռնարկության աշխատանքը: Իբրև հետեւանք կատարվի այն, վոր կկրճատվի շրջաբերականների սխտեմը և նրանց բաղմացնելու աշխատանքը մարդային բաժիններում և կենտրոնական կոմիտեներում, կապահովի կենտրոնի վորոշումների արագ իրագործումը և աշխատանքների պարզորոշությունը: Միությունների ստորաբաժանման հետեւանքով կուժեղանա կենտրոնական կոմիտեների և միջմիութենական մարմինների դերը:

Այստեղ պետք և գնել միութենական և միջմիութենական մարմինների ֆունկցիաների սահմանապատման հարցը և աշխատանքի նկատմամբ ավելի վորոշակի պատասխանատվություն սահմանել:

Միջմիութենական մարմինները պետք և այժմ ել ավելի կենտրոնացնեն իրենց ուշադրությունը այնպիսի հարցերի վրա, վորոնք պահանջում են բոլոր միությունների միատեղ ձեռնարկումները: Իբրեւ որինակ վերցնենք պրոֆկադրերի պատրաստման հարցը: Յեթե այսօր 20 կենտրոնական կոմիտեներից շատերն ունեն պրոֆկադրերի պատրաստման իրենց դպրոցներ, ապա 45 կենտրոնական կոմիտե ունենալիս ավելի նպատակահամար կլինի պրոֆկադրերի պատրաստությունը կենտրոնացնել միջմիութենական կազմակերպություններում՝ ՀԱՄԿԽ-ում, իսկ տեղերում և հանրապետություններում՝ յեկրային և մարզային պրոֆխորհուրդներում: Հարցն այդպես և դրվում նաև պարտադիր ուսման, անդադրիտության վերացման, մերձքաղաքային տնտեսության, քաղաքական կամ պանիտեների անցկաց-

ման և այլ ձեռնարկումների նկատմամբ: Այս հարցը ա-
վելի հանգամանորեն կմշակվի ՀԱՄԿԽ-ի նախագահու-
թյան և այս պլենումի սեկցիաների կողմից: Սակայն
մենք այնպիսի մի դրուժյուն պիտի ստեղծենք, վորտեղ
միջմիութենական և միութենական մարմինների ֆունկ-
ցիաները ավելի վորոշակի կերպով սահմանազատվեն,
վորպեսզի հնարավոր լինի կասեցնել շրջաբերականների
և դերեկտիվների բաղմացման հոսանքը: Մենք այնպի-
սի մի կարգ պետք է ապահովենք, վոր միութենական
և միջմիութենական մարմինները ժամանակին կարողա-
նան լուծել արտադրության և բանվորական մասսանե-
րի սոցիալ-կենցաղային ու կուլտուրական սպասարկ-
ման բոլոր հարցերը:

Ընկերներ, պրոֆմիություններ վողջ վերկազմու-
թյունը պետք է կատարվի ըստ հնարավորության կարճ
ժամանակամիջոցում: Պետք է ամեն կերպ պայքարել
ձգձգման, խառնաշփոթության և ընթացիկ խնդիրնե-
րից կտրվելու փորձերի դեմ: Վերակազմություն անց-
կացնելիս մենք վոչ միայն չպետք է թուլացնենք մեր
աշխատանքը հնգամյակի յերրորդ, վճռական տարվա
խնդիրների կատարման ուղղությամբ, այլ հենց այդ
խել վերակազմությամբ պետք է ապահովենք պրոֆմի-
ությունների դերի ուժեղացումը սոցիալիստական շի-
նարարության մեջ:

Վերակազմությունը պետք է ապահովի բանվոր-հար-
վածաշինները նոր կադրերի առաջնությունը պրոֆմիու-
թենական ապարատի մեջ և դրանով իսկ ուժեղացնի նոր
կազմակերպվելիք միությունների անմիջական ու կոու-
կրետ դեկամարությունը: Լիկվիդացիայի յենթարկվող
մարզային ողակների աշխատավորները պետք է ողտա-
դործվեն գլխավորապես ձեռնարկություններում:

ՈՒԺԵՂԱՑՆԵԼ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ, ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ԽԱՎԵՐԻՆ ՆԵՐԳՐԱՎԵԼ ՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԵՋ

Այս պլենումում մտքերի փոխանակությունը պետք
է ունենանք նաև դեպի ժողտնտեսությունը հոսող բան-
վորական նոր կադրերին միության մեջ ընդունելու
հարցի շուրջը: Միմիայն 1931 թ. ներդրավելու յե ա-
վելի քան 3 միլիոն մարդ: Բայց մենք դեռևս չենք կա-
րողացել կարգավորել այս նոր կադրերին միության մեջ
ընդունելու հարցը: Վերջին կիսամյակի ընթացքում մի-
ության անդամների թիվն ավելացել է մոտավորապես
600.000 հոգով, այնինչ ժողտնտեսության մեջ մեկ և
կես միլիոնից ավելի մարդ է մտել: Պրոֆմիութենական
կազմակերպությունները չեն կարողանում ժամանակին
միության մեջ ընդգրկել այս նոր բանվորական կադրե-
րին:

Սոցիալիստական շինարարության ծավալման հե-
տեվանքով վերացված է դործադրկությունը: Գործա-
դրկության վերացման և բանուժի պակասության հետե-
վանքով մեջտեղից վերանում է միության մեջ մտնելու
ցանկությունը զարկ տվող դրդիչներից մեկը-առաջին
հերթի աշխատանքի ուղարկվելու առավելությունը,
վորպիսին ունեյին միության անդամները: Այս հանդա-
մանը, ինչպես նաև միութենական մարմինների բյուրո
կրատական վերաբերմունքի և անճարակության տարբե-
րը հանդիպեցին այն բանին, վոր բանվորների զգալի մի
մասը, չնայած միության մեջ մտնելու ցանկությանը,
միությունից դուրս մնաց: Մեզ մոտ դեռևս շատ տեղ
ունի միության մեջ ընդունելու ձեվականությունների
պահպանման հետ կապված բյուրոկրատիզմը. այդ ձե-

վաղաժամությամբ իրենց իրական և յեթ պետք է վերջ տալ:

Անհրաժեշտ է, վոր մենք կազմակերպչական վերահսկողության հետ միասին, վորը բարելավում է միութենական մարմինների աշխատանքի վորակը, նորեկ քանվորների մոտ միության անդամ դառնալու խոշոր շահագրգռություն առաջացնենք: Նոր կադրերի մեծագույն մասը դալիս է գյուղից: Նրանք իրենց հետ միասին մանր-բուրժուական տրամադրություններ են բերում: Պրոֆմիությունների խնդիրն է-այս կադրերին թրծել ձեռնարկությունների պրոլետարական կաթսայում, ուժեղացնել նրանց դասակարգային դաստիարակությունը, պրոլետարական խավերին միության մեջ ընդգրկել:

Ներկայումս մենք հատուկ ուշադրություն պետք է դարձնենք աշխատանքի այնպիսի բնագավառների վրա, վորոնք դրդում են միության մեջ մտնել և սերտորեն շաղկապված են ինչպես արտադրական խնդիրների լուծմանը, այնպես էլ բանվորների նյութական և կուլտուրական սպասարկման բարելավմանը:

ՇԵՐՏԱՎՈՐԵԼ ՍՈՑԱԼԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ. ԱՅՆ ՍՊԱ-ՍՈՐԿ Ի ԴԱՐՁՆԵԼ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՇԵՐԹԻՆ ՄԱՆՐ ՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻՆ

Վերցնենք այնպիսի մի կարևոր խնդիր, ինչպիսին է սոցիալական ապահովագրությունը: Տարեց տարի աճում են սոցիալական ապահովագրության ֆոնդերը: 1931 տարվա սկզբին այդ ֆոնդի միջոցները կազմում էին 2-128 միլիոն ռ.: Սոցապահովագրության նշանակությունը բանվորների սպասարկման գործում և պե-

տական կողմից այդ նպատակներն հասնելու միջոցները պարտավորություն են դնում պրոֆմիությունների վրա առաջադրել սոցապի վողջ ցանցի արժատական բարելավման համար պայքարելու, նրա մարմիններին բանվորական մասսաների սպասարկմանը մոտեցնելու նպատակով, նրա աշխատանքը վերակառուցման յենթարկելու: Հարցը: Վերակառուցումը պետք է կապված լինի սոցապի աշխատանքի պրակտիկայից բյուրոկրատիզմն արմատախիլ անելու խնդրի հետ: Նրա համար ել այժմ ամբողջ սրությունը դրված է սոցապի մարմինները ֆաբրիկաներին ու գործարաններին մոտեցնելու հարցը: Մի քանի ձեռնարկություններում մենք ունենք արդեն ապահովագրական դանձարկղների կետեր: Հարկավոր է վոր այդպիսի կետեր կազմակերպվեն բոլոր խոշոր ու միջակ ձեռնարկություններ և առաջին հերթին արդյունաբերության տաճարոգ ճյուղերում: Այդ, ընկերներ, անհրաժեշտ է, ինչպես ասացի, նրա համար, վորպեսզի սոցապի մարմինները մոտեցվեն գործարանի բանվորությանը: Բայց հարկավոր է միաժամանակ ուժեղացնել գործարկումների հսկողությունը այս կետերի վրա: Այս ասպարիդում առայժմ չատ քիչ բան է արված: Այնինչ դանձարկղների գործարանային կետերը խոշոր նշանակություն ունեն, վորովհետև նրանք սպասարկում են բանվորին՝ աշխատունակությունից ժամանակավորապես զրկվելու և այլ բաղամթիվ կարևոր դեպքերում: Վորպեսզի հսկողությունն ամեն իրակամ լինի, գործարկումներին պետք է շահագրգռել դանձարկղային կետերի կարգավորման և այդ կետերի նախահաշիվ բաց թողնվող միջոցների անտեսման գործով: Մենք յենթադրում ենք, վոր դանձարկղային կե-

տերուս անտեսման հետեւանքով բաւ նախաճաշով չծախսված միջոցների 50%-ը անհրաժեշտ ե տրամադրել գործարանային կոմիտեյին օվլյալ գործարանի բանվորների կուլտուր-կենցաղային պայմանների բարելավման համար: Այդպիսի դիրքավորումը անմիջական շահագրգռութիւն կառաջացնի գործարանային կոմիտեներին և բանվորներին մոտ քանձարկղային կետերի աշխատանքի կարգավորման նկատմամբ, վճռական պայքար կծավալվի սիմուլյանտների դեմ, վորոնց վրա հիմա դեռ չատ դեպքերում հսկայական միջոցներ են ծախսվում:

Բացի այդ, պետք ե ուժեղացվի պրոֆմիութիւնների աշխատանքը կենտրոնական Սոցապվարչութիւն բյուջեյի կազմութիւն և յերկրային հանրապետութիւն ու արդյունաբերական հատկացումների բաշխման գործում: Թե չե նայեցեք, թե ինչ ե կատարվում մեզ մոտ: Մենք հիմա ստորաբաժանում, մանրացնում ենք միութիւնները: Ինչի՞ համար ենք մենք այդ անում: Նրա համար, վորպետզի պրոֆմիութենական դեկավարութիւնը մոտեցնենք միութիւն անդամների սպասարկմանը ձեռնարկողից յանրոսում ել ավելի ներգրավենք բանվորներին արտադրական խնդիրների լուծման գործում: Իսկ սոցապը շրջադարձ կատարել ե դեպի արտադրութիւնը: Ի՞նչ չափով ե նա իր ուպերատիվ աշխատանքն ուղղել առաջին հերթին ծանր արդյունաբերութիւն բանվորների սպասարկումը լավացնելու համար: Զաւիազանց աննշան չափով, ընկերներ: Դրա համար ել այսօր առաջել քան յերբեք անհրաժեշտ ե ուժեղացնել պրոֆմիութիւնների մասնակցութիւնը սոցապի ամբողջ աշխատանքի և մասնավորապես բյուջեւում չհարցերի մշակմանը, նպատակ դնելով միջոցներ

մեծագույն մասը բաժին հանելու արդյունաբերութիւն ծանր ճյուղերում զբաղված բանվորների սպասարկմանը: (Մի ձայն տեղից-«Մենք այդ մասին չենք մտածել»): Այ, ընկերն ասում ե, վոր այդ մասին չեն մտածել: Դրա համար ել անհրաժեշտ ե, վոր մենք այնպիսի վորոշում ընդունենք, վորն ստիպի կենտրոնական Սոցապվարչութիւն խորը մտածելու ծանր արդյունաբերութիւն մեջ զբաղված բանվորների սպասարկման աշխատանքը բարելավելու մասին:

Ի՞նչպե՞ս անել այդ: Նախագահութիւնը գտնում ե, վոր կենտրոնական Սոցապվարչութիւն կենտրոնական գանձարկղի կողքին, վորը սահմանում ե արդյունաբերութիւն բոլոր ճյուղերի նախահաշիվները, հարկավոր ե ճյուղային գանձարկղներ ստեղծել ծանր արդյունաբերութիւն առաջնորդող ճյուղերում, որինակ՝ ածխի, մետալուրգիայի, մեքենաշինութիւն, հանքարդյունաբերութիւն և հիմնական քիմիական արդյունաբերութիւն ճյուղերում: Այս գանձարկղների նշանակութիւնը ամենքի համար ակներեւ ե, վորովհետեւ նրանք ամենից ավելի լավ են հաշվի առնում համապատասխան արդյունաբերութիւն առանձնահատկութիւնները և ապահովում բանվորների լավագույն սպասարկումը: Ներկա դրութիւնմբ, ածխարդյունաբերութիւն մեջ աշխատող հանքափորը, վորի աշխատանքը չատ ծանր ե, և վոր դրասննյակներում նստած աշխատավորներ սոցապասարկման տեսակետից հավասարեցված են:

Մենք պետք ե շերտավորում մտցնենք առանձին կատեգորիաների սոցապասարկման գործում և այն ծառայեցնենք առաջին հերթին արդյունաբերութիւն ծանր ու առաջնորդող ճյուղերին: Դա կպահանջի փոխել սոցապի ֆինանսական տնտեսութիւն կարգը:

Գրոթ. միութ. աշխ.

ՍՈՑԱԼԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՄԲ ՄՊԱՀՈՎԵԼ ՍՈՒԱԶԻՆ ՀԵՐԹԻՆ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱԴՐԵՐԻՆ

ՀԱՄԿԻՆ-ի V պլենումը պետք է ընդառաջ գնա պրոլետարիատի այն հիմնական կադրերի տրամադրութիւններին, վորոնք պահանջում են կարգավորել ժամանակավոր անաշխատունակութեան նպաստները տալու գործը : Մենք այստեղ պետք է պրոլետարիատի հիմնական կադրերի, արդշունարերութեան գլխավոր ճյուղերի բանվորներին լավագույն ապահովման սկզբունքը սահմանենք : Ի՞նչպիսի կարգ ենք մենք հանձնարարում սահմանել : Մենք, ընկերներ, նկատի ունենք այնպիսի մի կարգ սահմանել, վոր տվյալ ձեռնարկութիւնում 2 տարի և արտադրութեան մեջ 3 տարուց ավելի աշխատած միութեան անդամը լրիվ աշխատավարձ ստանա հիվանդութեան ամբողջ շրջանում, իսկ այն միութեան անդամները, վորոնք 2 տարուց ավելի աշխատում են տվյալ ձեռնարկութիւնում, ինչպես նաև այն լեռնադործներն ու կառուցողները, վորոնք ամբողջ տարին են աշխատում և տվյալ ձեռնարկութիւնում մեկից մինչև յերկու տարվա ստաժ ունեն, հիվանդութեան առաջին 20 օրվա համար՝ կստանան աշխատավարձի $\frac{3}{4}$ ը իսկ մնացած ժամանակվա համար՝ լրիվ աշխատավարձը : Միութեան այն անդամները, վորոնք մեկից մինչև յերկու տարի աշխատում են տվյալ ձեռնարկութիւնում, ինչպես նաև այն լեռնադործներն ու կառուցողները, վորոնք ամբողջ տարին են աշխատում, տվյալ ձեռնարկութիւնում մինչև մեկ տարի՝ հիվանդութեան առաջին 20 օրվա համար՝ կստանան աշխատավարձի $\frac{3}{4}$, իսկ մնացած ժամանակվա համար՝ լրիվ աշխատավարձը : Միութեան այն անդամները, վորոնք մեկ տա-

րուց պակաս են աշխատում տվյալ ձեռնարկութիւնում, հիվանդութեան ամբողջ շրջանում նպաստ կստանան աշխատավարձի $\frac{2}{3}$ -ի չափով :

Այն բանվոր հարվածայինները, վորոնք թեկուզ մեկ տարուց ել պակաս են աշխատում ձեռնարկութիւնում, բայց աչքի յեն ընկնում արտադրութեան մեջ, սոցիալիստական կոնսրակտացիայի կարգով 2-3 տարի ժամանակով ամրացել են արտադրութեանը և գործարկումի ու գործարանային վարչութեան կողմից ճանաչվում են իրերել հարվածայիններ, հիվանդութեան ամբողջ շրջանում նպաստ պետք է ստանան լրիվ աշխատավարձի չափով :

Սրանով՝ ընկերներ՝, մենք զարկ կտանք հարվածայնութեան ծավալման ու բանվորների ինքնամարացման և վերջ կտանք չվողներին, վորոնք վիժեցնում են մեր սոցիալիստական շինարարութիւնը :

Վոչ միութեան անդամներին մենք առաջարկում ենք նպաստ տալ հիվանդութեան առաջին ամսում աշխատավարձի կիսի չափով, իսկ մնացած ժամանակվա համար՝ $\frac{2}{3}$ -ի չափով :

Այս վերջին միջոցը ճիշտ ենք համարում, վորովհետեւ խորհրդային պետութեան մեջ պրոֆմիութիւններում կադմակերպված բանվորներին պետք է առավելութիւններ տրվեն :

Այս բոլոր միջոցառումներն ուժեղ հարված կհասցնեն մեր շինարարութիւնը վիժեցնող չվողներին և միաժամանակ լիովին կապահովեն պրոլետարիատի հիմնական կադրերը, կկարգավորեն սոցիալական ապահովութեան գործը և այն կածառայեցնեն սոցիալիստական շինարարութեան հաջող ծավալմանը : Չե՞ վոր այն կարգը, վորպիսին գոյութիւն ունի մինչև օրս, տար-

բերութիւնն չի դնում կադրային բանվորների և չվոր-
ների միջեւ: Այնինչ բանուժի հոսունութիւնը ծանր
հարված է արդունաբերութեան կարևորագույն ճյու-
ղերի համար: Որինակի համար Փետրովսկի հանքերում
ապրիլ-հոկտեմբեր ամիսներում բանվորութեան կազմը
նորոգվել է 95 տոկոսով, «Սվաբոդա» հանքում՝ 76 տո-
կոսով, Կրասնի Սորմովոյում՝ 30 տոկոսով, Մակեև-
սկի գործարանում՝ 33 տոկոսով, Զլատոուստովսկի
գործարանում՝ 56 տոկոսով, Կադիևսկի կոկսո-բեն-
զոլային գործարանում՝ 28 տոկոսով:

Մեր հանձնարարած միջոցները խիստ կերպով կան-
դրադառնան նաև բանուժի հոսունութեան վրա:

Սոցիալական ապահովագրութեան բնագավառում
միութեան անդամների համար առավելութիւններ պետք
է սահմանել նաև հանգստյան տները, սանատորիա-
ները և կուրորտներն ուղարկելիս: Մենք պետք է այդ
ճանապարհը բռնենք, վերսկսեալ խորհրդային սկ-
ութիւնը պետք է առավելութիւններ ընձեռի կադ-
մակերպված բանվորներին, վերոնք իրենց պրոֆմիու-
թենական կադմակերպութիւններին միջոցով ամե-
նապակտիվ մասնակցութիւնն են բերում արտադրութեան
կառավարման և սոցիալիստական շինարարութեան ծա-
վարման գործում:

ՓՈԽՈԳՆՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՄԱՐԿՆԵՐԸ ԼՍՎԱԳՈՒՅՆ ԿԵՐՊՈՎ ՊԵՏՔ Ե ԲԱՎԱՐԱՐԵՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ-ԿԵՆՑԱՆՍՅԻՆ ՈՒ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱԿԱՆ ԱՍԵՆՈՐՅԱ ԿԱՐԻՔՆԵՐԸ

Յեռ նշում եմ բանվորների նյութական-կենցաղային
և կուլտուրական ամենորոյա կարիքների բավարարման
ուղղությամբ պրոֆմիութիւնների միջոցով կատարվող

աշխատանքն ուժեղացնելու չափազանց մեծ կարեւոր-
ութիւնը:

Պրոֆմիութիւնների այդ աշխատանքի ձեւերից
մեկը պետք է լինի միութեան անդամներին նյութական
ոգնութիւն ցույց տալը: Մենք պետք է կադմակերպենք
նոր տիպի փոխոգնութեան դրամարկղներ արդունաբե-
րութեան առաջնորդող ճյուղերի խոշոր և միջակ ձեռ-
նարկութիւններում: Այդ ճյուղերից յետ նկատի ունեմ
ածուխը, մետաղը, լեռնարդունաբերութիւնը, հիմնա-
կան քիմիական արդունաբերութիւնը և յերկաթու-
ղային տրանսպորտը: Արդունաբերութեան և տրանս-
պորտի այս առաջնորդող ճյուղերում պետք է ապահո-
վել բանվորներին ցույց տրվող ոգնութիւնը բացի այն
ոգնութիւնից, վորը նրանք ստանում են սոցիալա-
կան ապահովագրութեան որենքներով: Փոխոգնութեան
այս դրամարկղների աշխատանքի ճիշտ դրվածքը կա-
պահովի պրոֆմիութիւնների ավելի հոգածու վերա-
բերմունքը բանվորների նյութական-կենցաղային ամե-
նորոյա կարիքների բավարարման նկատմամբ և խթան
կհանդիսանա անկազմակերպ բանվորների համար միու-
թեան մեջ մտնելու: Միաժամանակ բանվորներն ավելի
կհազարգուվեն արդունաբերութեան և տրանսպորտի
հիմնական ճյուղերի ձեռնարկութիւններին ամրանալու
գործով:

Այս դրամարկղների կադմակերպման համար զգա-
լի միջոցների կարիք կա, և մենք պետք է ապահովենք
այդպիսին:

Վո՞րտեղից վերցնել անհրաժեշտ դումարները:
Գործադրկութեան վերացման հետեւանքով պրոֆմիու-
թենական զգալի դումարներ են մնում, վորոնք առաջ
ծախսվում էին գործադրկներին ոգնելու համար:

1928 թ. պրոֆմիությունները միության անդամ դործադուրկների ոգնության վրա ծախսել են 27.350.000 ռ., իսկ 1929 թ.՝ 31.200.000 ռ.: Հիմա, յերբ մեր յերկրում դործադուրկութունը վերացված է, պրոֆմիութեանական այդ միջոցներն ազատ են և պետք է ոգտադործվեն փոխոգնության դրամարկղներ կազմակերպելու համար: Բայց յեթե մենք կամենում ենք ունենալ ուժեղ դրամարկղներ արդյունաբերության հիմնական ճյուղերի համար և նրանց միջոցով լուրջ կերպով դնել բանվորներին ոգնություն ցույց տալու դործը, ապա այդ գումարները բացահայտորեն անբավարար են: Ուստի, մենք առաջարկում ենք պրոֆմիութեանական բյուջեյից առանձնացնել 75 միլիոն ռուբլե, նրա վրա ավելացնելով ևս 75 միլիոն ռուբլի Սոցապի միջոցներից: Պրոֆմիություններն այս 75 միլ. ռ. պետք է հատկացնեն անդամավճարներից և այն գումարներից, վորպիսին ըստ կոյսլայմանագրերի բաց են թողնում տնտեսական մարմինները դործարանային կոմիտեների ծախսերի համար: Այսպիսով, այս բոլորովին նոր տիպի փոխոգնության դրամարկղների համար մենք կատեղծենք 150 միլիոն ռուբլու մի հաստատուն ֆոնդ, վորը տարեց-տարի պետք է լրացվի:

Այս տիպի դրամարկղներ պետք է կառուցվեն բոլորովին նոր հիմունքներով, քան մինչ այժմ յեղածները: Թանր արդյունաբերության և յերկաթուղային տրանսպորտի ձեռնարկություններում կազմակերպվող դրամարկղներն առանձին անդամավճարներ չեն գտնվում: Այս դրամարկղների միջոցները պետք է բաժանել բանվորներին թե՛ վերադարձվելիք վարկի և թե՛ անվերադարձ նպաստի ձևով: Ոգնության այս ձևով կնպաստի պրոֆմիությունների մասնաշաղկան աշխատանքի աշ-

խուժացմանը: Բանվորը կղգա, վոր թիությունը հողում և իր մասին, վորովհետեւ կտեսնի, վոր նա իրեն նյութական կոնկրետ ոգնություն և ցույց տալիս:

Դրա հետ միասին, մենք այնպիսի մի կարգ պետք է սահմանենք, ըստ վորի արտադրական ու պրոֆմիութեանական յերկարատեւ ստաթի տեր բանվորներին ցույց տրվող ոգնությունն ավելի ղգալի լինի, քան քիչ ստաթ ունեցողներին: Մենք հատուկ կանոնադրություն պետք է մշակենք, վորը կսահմանի նոր կազմակերպվելիք դրամարկղների միջոցով նպաստ տալու ամբողջ կարգը:

Ինչ վերաբերում է թեթեւ արդյունաբերության ձեռնարկություններին, ապա այնտեղ պետք է թողնել դոյություն ունեցող դրամարկղները: Ըստ վորում պետք է վճռականապես փոխել ու բարելավել այդ դրամարկղների աշխատանքը և ուժեղացնել պրոֆմիութեանական մարմինների ղեկավարությունը նրանց նըկատմամբ: Սրանով մենք ոգնած կլինենք թեթեւ արդյունաբերության բանվորներին, ինչպես նաև այն ձեռնարկություններին, վորոնք նոր տիպի դրամարկղներ չեն ունենալու: Փոխոգնության այս դրամարկղները պետք է աշխատեն նաև դործարկումների ամենորյա և անմիջական ղեկավարությամբ:

Յեթե հաշվի առնենք, վոր դոյություն ունեցող դրամարկղներին անդամադրված է միության անդամների մոտ 25 տոկոսը, և վոր այդ դրամարկղների ֆոնդը հավասար է մոտ 50 միլիոն ռուբլու, ապա պարզ է, վոր այս դրամարկղների վողջ աշխատանքի կարգավորումը խոշոր դեր կխաղա թեթև արդյունաբերության բանվորների դրությունը բարելավելու դործում:

ԴԻՄՍՁՈՒՐԿ ԶԱՆԵԼ ՖՈՒԲՐԸ, ՀԱՇՎԻ ԱՌՆԵԼ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՆԿՐԵՏ ԱՌԱՆՁՆԱ- ՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Այժմ անցնենք բանվորների կենցաղի բարելավման ֆոնդին (ֆոնդ)։ Պետք է բարձրացնել պրոֆմիու-թյունների դերը ֆոնդ-ի միջոցների ոգտագործման խնդրում։ Ֆոնդ-ի միջոցները տարեց տարի ավելա-նում են։ 1928-29 թ. ունեյինք 110 միլ. ռ., 1929-30 թ.՝ 220 միլ. ռ., իսկ 1931 թ. միայն ԺՏԳԽ-ի և Մա-տակարարման Ժողկոմատի կողմից պլանավորվող ար-դյունաբերության գծով ունենալու յենք 285 միլ. ռ.։ Ֆոնդի միջոցները տարեց տարի զգալիորեն ավելա-նում են և ֆոնդ-ի միջոցների նպատակահարմար բաշխման հարցը խոշոր նշանակություն է ստանում։ Այնինչ այդ միջոցները հաճախ ծախսվում են վոչ իրենց նպատակին։ Որինակի համար, Մոսկվայի կաշվար-դյունաբերության մեջ ֆոնդ-ի միջոցներով գնված են յերաժշտական գործիքները։ «Կարմիր Հոկտեմբեր» գործարանում գործարկումի նիստերի դահլիճի կահա-վորումը գնել են ֆոնդ-ի միջոցներով և այլն։

Այս միջոցների ծախսման վերաբերյալ տեղեկու-թյունները նույնպես ցույց են տալիս, վոր ֆոնդ-ը չի ոգտագործվում։ Այսպես, 1928-29 թ. ծախսված է ֆոնդ-ի 84 %-ը միայն, իսկ տեղական արդյունա-բերության գծով՝ ընդամենը 72 %։

Ի՞նչ է հարկավոր այս դործը կարգավորելու հա-մար։ Հարկավոր է, ամենից առաջ, դադարեցնել այն խոսակցությունները, թե ֆոնդ-ը դիմազուկ է դարձված, և բանվորների կենցաղի բարելավման

ֆոնդերը պահպանել տրեստներում ու այն տնտեսական միավորություններում, վորտեղ տրեստներ չկան։ Դի-մազուկ դարձնել ֆոնդ-ը թողնելով այն միայն ծա-նր արդյունաբերության համար՝ աննպատակահար-մար է, վորովհետև ձեռնարկության հասույթից կազ-մվող այս ֆոնդի սահմանումը դարկ կտա տվյալ ձեռ-նարկության բանվորների ակտիվությանը։ Դրա հա-մար ել աննպատակահարմար է ֆոնդ-ը կտրել ձեռ-նարկությանից, դիմազուկ դարձնել, բաժանել ար-դյունաբերության առանձին ճյուղերի վրա։ Այնուհե-տև, անհրաժեշտ է կանոնավորել ֆոնդ-ի միջոցների հավաքը։ Մենք առաջարկում ենք կաղմակերպել ֆոնդ-ի հատուկ կոմիտե։ Այս կոմիտեյի մեջ պետք է մտնեն ԺՏԳԽ-ի, ՀԱՄԿԽ-ի և Աշտոլկոմատի ներկա-յացուցիչները։ Կոմիտեյի նախագահը պետք է լինի ՀԱՄԿԽ-ի ներկայացուցիչը։ Այս կոմիտեն պետք է հո-գա միջոցների և հատկացումների հավաքման մասին։ Նա պետք է արմատապես վերակառուցի ֆոնդ-ի մի-ջոցների ծախսման պրակտիկան, բաշխման այնպիսի կարգ սահմանելով, ըստ վորի ֆոնդ-ի բոլոր միջոց-ների վոչ պակաս՝ քան 75 %-ը ծախսվի բանվորական բնակչինարարության ու սոցիալ-կենցաղային հիմնար-կությունների վրա, իսկ 25 %-ը կուլտուրական կա-րիքների վրա։ Դրա հետ միասին պետք է ձգտել, վոր-պեսզի ֆոնդ-ի միջոցները բաշխվեն տվյալ ձեռնար-կության կոնկրետ առանձնահատկությունների խիստ հաշվառումով։ Որինակի համար՝ տեքստիլ արդյունա-բերության մեջ, վորտեղ գերակշռող է հանդիսանում բանվորուհու աշխատանքը, ֆոնդ-ի միջոցների զգա-լի մասը պետք է ծախսվի մսուրների, մանկահրապա-

բաղնիքի և այլ սոցիալ-կենցաղային հիմնարկների կառուցման վրա, վորովհետև նրանք բանվորուհուն հնարավորութիւն կտան աղատագրով և կենցաղային կախիվածութիւնից և այսպիսով կհեշտացնեն նրա աշխատանքը արդիւնաբերութեան մեջ: Իսկ որինակի համար մեռողի արդիւնաբերութեան դործարաններում, վորտեղ բանվորուհիների տեսակարար կշիռը բանվորութեան ընդհանուր թվի մեջ մեծ է, ՖՈՒԲԲ-ը այլ կերպ պետք է ծախսով: Հարկավոր է, վոր ՖՈՒԲԲ-ի կոմիտեն և ՀԱՄԿԻՆ-ը մշակեն բանվորների կենցաղի բարելավման ֆոնդի ծախսման կարգը այն հաշվով, վոր հնարավոր լինի շերտավորված ձևով մոտենալ արդիւնաբերութեան յուրաքանչյուր մի ճյուղին, հաշվի առնելով նրա առանձնահատկութիւնները և այդ առանձնահատկութիւններին համապատասխանող ուղղութիւն առաջ ՖՈՒԲԲ-ի միջոցների ծախսմանը:

ՀԱՍՏԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՍԱՀՄԱՆԵԼ ԿՈՈՊԵՐԱՑԻԱՅԻ ՎՐԱ, ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ ՆՐԱ ԱՍԵՆՈՐՅԱ ՍՇԻԱՏԱՆՔԻՆ

Կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեի պլենումը մատնանչեց, վոր անհրաժեշտ է վերակառուցել կոոպերացիայի վողջ աշխատանքը՝ առաջին հերթին սոցիալիստական շինարարութեան կարևորագույն բնագավառներն ապահովելու և մատակարարման դործը արտադրական պլանների կատարման, աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման, բանուժի հոսունութեան դեմ պայքարի և աշխատանքի կազմակերպման սոցիալիստական ձևերի (սոցմրցում, հարվածայնութիւն) խրախուսման հետ շարկապելու ուղղութեամբ: Անհրաժեշտ է, վոր մենք արմատական տեղաշարժ ա-

ռաջացնենք արտփմիտիյունների բոլոր ողակների աշխատանքի մեջ և ապահովենք նրանց հիմնական մասնակցութիւնը կոոպերացիայի ամենորշա աշխատանքին, բոլոր կոոպերատիվ մարմինների աշխատանքի վրա բանվորական հսկողութիւն կազմակերպելուն: Մենք չառ ենք խոսում այն մասին, թե հարկավոր է բանվորական հսկողութիւն կազմակերպել, բայց մենք դեռևս չենք շոչափել այն ողակները, վորոնցից պետք է բռնել կոոպերացիայի աշխատանքն իրոք հսկողութեան տակ առնելու և նրան կոնկրետ աջակցութիւն ցույց տալու համար:

Այժմ մենք հետեյալն ենք առաջարկում—ՀԱՄԿԻՆ-ը պետք է ակտիվ մասնակցութիւն ունենա Յենտրոսոյուղի աշխատանքներին: Յենտրոսոյուղի և կոոպերատիվ մարմինների բոլոր պլանները, վորոնք վերաբերում են բանվորական մատակարարմանը, մերձադաշտային տնտեսութիւններին, կոոպերացիայի ֆինանսներին և այլն, պետք է մշակվեն ՀԱՄԿԻՆ-ի և պրոֆմիութենական մարմինների մասնակցութեամբ: Մենք պետք է վոչ միայն քննութեան առնենք ու մշակենք Յենտրոսոյուղի և այլ կոոպերատիվ մարմինների պլանները, այլև հսկողութեան վերջնենք այդ պլանների փաստական կատարումը: Հիշեցեք մատակարարման մարմիններում հայտարարված վնասարարութիւնը, յերբ թե՛ պլանների կազմութիւնը և թե՛ նրանց կոնկրետ կերպով և պլանները լինում էր այն, վոր ապրանքներն ուղարկվում էին վոչ այնտեղ, ուր վոր պետք էր: Մի շարք տեղերում ստեղծվում էր ապրանքի կուտակում, իսկ մյուս տեղերում՝ ապրանքի լիակատար բացակայութիւն:

Գրոթիուսի ուսման ժամանակները պլանների քննությունն ու մշակմամբ մասնակցելու գործն այնպես պետք է դնեն, վորով ապահովվի կոոպերացիայի ու պերատիվ պլանների կատարման իրական ու սխտեմատիկ վերահսկողությունը և վերացվեն վնասարարության մնացորդները: Կոնկրետ՝ ի՞նչպես անել այդ: Ցենտրոսոյուզը, ասենք թե, բաժնեկապարձական արդյունաբերության հետ պայմանագիր է կնքում վորոշ քանակությամբ մանուֆակտուրա տալու մասին: Այդ մանուֆակտուրան սովորաբար չի մտնում Ցենտրոսոյուզի պահեստները, այլ անմիջապես գործարանից ուղարկվում է կոոպերացիայի բաշխիչ խանութները: Ո՞վ է, վոր պետք է հսկողության տակ առնի մանուֆակտուրայի բարձրումն ու առաքումը ըստ հասցեյի, իսկ հարկ չեղած դեպքում՝ նաև աջակցություն ցույց տա:—Ձեռնարկության գործարկումը: Նրա համար հեշտ է հսկել և ստուգել, թե հասցեների շփոթություն չկա՞րդյոք, ուղարկվող ապրանքի սպեցիֆիկացիան համապատասխա՞ն է արդյոք եսյին: Սրանով նա նպաստած կլինի Ցենտրոսոյուզի պլանների կատարմանը: Այսպիսի ֆունկցիաներ դրվում են նաև միութենական և միջմիութենական մարմինների բոլոր ողակների վրա: Նրանցից յուրաքանչյուրի գործն է՝ անմիջական հսկողություն սահմանել համապատասխան կոոպերատիվ մարմինների և սպառման առարականեր արտադրող ձեռնարկությունների աշխատանքի վրա: Այդ կլինի Ցենտրոսոյուզի ու պերատիվ գործունեության իսկական և իրական վերահսկողություն, վորը կապահովի վորջ կոոպերատիվ ցանցի աշխատանքի բարելավումը: Կոոպերացիայի աշխատանքի վրա

բանվորական հսկողություն սահմանելու գործին անհրաժեշտ է անպայման լայն չափերով մասնակից դարձնել բանվոր-հարվածայիններին, վորովհետև միմիայն այս պայմանով մենք կկարողանանք ապահովել հրահսկողության առավելագույն եֆեկտիվությունը:

Ցերկու հազարից ավելի բանվորություն ունեցող գործարաններում անհրաժեշտ է կազմակերպել՝ գործարանային կոոպերատիվներ ընտրովի վարչություններով: Կոոպերատիվ ընդհանուր սխտեմի մեջ մտնող գործարանային այս կոոպերատիվների աշխատանքի պատասխանատվությունը պետք է դրվի գործարանային կոմիտեյի վրա: Գործարանային կոմիտեն պատասխանատու պետք է լինի փակ բաշխիչի, գործարանային կրպակի, ճաշարանի, խողաբուծարանի և կաթնատեղեսպական ֆերմայի աշխատանքների համար: Մեկ խոսքով՝ բոլոր այն ձեռնարկությունների համար, վորպիսին ունի տվյալ կոոպերատիվը:

Գործարկումը պետք է նույնպես աղդանշան տա այն անկարգությունների մասին, վորոնք տեղի չեն ունենում գործարանային կոոպերատիվի ներսում և վորոնք կախված են վոչ թե նրանից, այլ վերադաս կոոպմարմիններից:

Այսպիսով, մենք կստեղծենք հասարակական, բանվորական կոնտրոլ: Այդ հնարավորություն կտա վերացնելու այն խայտառակությունները, վորոնք տեղի չեն ունենում կոոպերատիվ սխտեմի աշխատանքում: Ահա յեթե մենք այսպես դնենք աշխատանքը, այն ժամանակ կոոպերացիայի աշխատանքում միությունները՝ ունենալիք մասնակցության հարցերի շուրջը դատարկ չատախտություններ անելուց մենք կանցնենք կոնկրետ

գործողութիւններն, կոնկրետ աշխատանքի: Մենք կողմնակի կոտակեցաւ ինչ կազմակերպելու բանաժողով-կարարման գործը, բանվորների սպասարկման գործը, մենք կոտակեցաւ ինչ կազմակերպելու աշխատանք, վորն ընդունակ լինի ապահովելու առաջին հերթին սոցիալիստական շինարարութեան կարեւորագոյն բնագավառները, մենք նրան արտադրական ծրագրերի կատարման սպասարկու կազմակերպելու: Հարցը այսպէս կոնկրետ դնելով՝ մենք կկարողանանք շատ ավելի աւելցնել իրենց կարգ ու կանոն մտցնել կոտակեցաւ ինչ սխալներն:

ԿՈՒՄԱՅՍԱՆԱԳՐԵՐԻ ՄԻՋՈՅՈՎ ՍՈՒՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆ-ՆԵՐ ԱՊԱՀՈՎԵԼ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՍՆԵՐԻ ՀԱՍԱՐ

Կոլպայմանագրերի հարցում ես մենք պետք ե առավելութիւններ ապահովենք միութեան անդամների համար: Այս առավելութիւնները չափազանց կարեւոր նշանակութիւն ունեն պրոֆմիութիւնների վողջ աշխատանքի համար: Մենք բոլորս ասում ենք, մեր ձեռնարկութիւններում բաւականաչափ վորակյալ բանութ-չկա: Իսկ միթե քիչ են միութեան աշխատի անդամ-ներ, վորոնք մի քանի տարի աշխատում են ձեռնարկութիւններում ե կարող եյին առաջ քաշվել ավելի վորակյալ աշխատանքի: Անհրաժեշտ ե պարտավորեց-նել տնտեսական կազմակերպութիւններին ե պրոֆ-միութիւններին արտադրութեան մեջ աշխատող լա-վագոյն բանվոր-հարկածայիններին ավելի շուտ-շուտ առաջ քաշելու վորակյալ աշխատանքի: Մի քանի ժա-մանակ առաջ յես առիթ ունեցա լինել մի գործարանի ելեկտրական յեմման ցեխում: Չնայած այդպէս շատ

արագութեամբ են վորակավորւում, բայց պրոֆմիութիւնները ե տնտեսական մարմինները նրանց առաջ-քաշման հնարավորութիւնը չեն ապահովում: Յեւ այդ այն ժամանակ, յերբ մի ամբողջ շարք գործարան-ներ վորակյալ յեմմող վարպետներ չունեն: Բայց այս գործարանում ուրիշ կարիք ունեցող գործարանների համար յեմմողներ տալու նպատակով վորակյալ կադ-րեր պատրաստելու ուղղութեամբ վողջին չի արվում: Մինչև որս ել ամենաարհամարական վերաբերմունք ե նկատւում բանվորների առաջքաշման ու վերավորակա-վորման նկատմամբ: Այս ուղղութեամբ վճռական բե-կում ե հարկավոր: Բաւականաչափ արտադրական ստա-թի ե համապատասխան ուսման տեղ միութեան անդամ-ներին պետք ե փոխադրել ավելի վորակյալ ե ավելի լավ վարձատրվող աշխատանքի: Այդ պետք ե նախատեսել կոլեկտիվ պայմանագրում:

Այնուհետև՝ վերցրեք բանութի վերավորակավոր-ման հարցը: Ինչո՞ւ համար մենք չպետք ե կարողանանք կոլպայմանագրերով պարտավորութիւն դնել տնտեսա-կան մարմնի վրա վերավորակավորման յենթարկելու վորոչ քանակութեամբ պրոֆանդամների, վորոնք բա-վական յերկար ժամանակ աշխատում եմ տվյալ ձեռ-նարկութիւնում:

Սրանք չափազանց կարեւոր խնդիրներ են, վոր պետք ե, կատարեն պրոֆմիութիւնները: Այն ժամա-նակ ավելի հետամնաց բանվորներն անգամ կտեսնեն, վոր պրոֆմիութիւններն իրոք հողում են իրենց մասին ե կոնկրետ միջոցներով ապահովում են սոցմըման ե հարկածայնութեան խթան հանդիսացող աղակները:

Այսօր մեր արդիւնաբերութիւնը տեխնիկապէս

վերադինսլում ե: Մտցվում ե նոր սարք, ալեկի լավ դադդահներ: Նրանց վրա փոխադրման կարգով պետք ե դնել գերադանցապես միության անդամներին, լավագույն բանվոր-հարվածայիններին:

Կոլպայմանագրերի ըննությանը մեզ մոտ իրավունք ունեն մասնակցելու բոլոր աշխատողները, վորովհետև կոլպայմանագրերը սահմանում ե բոլոր բանվորների աշխատանքի, արտադրության և նյութական-կենցաղային դրության հիմնական պայմանները: Միության անդամների առանձին ժողովներ չեն գումարվում: Հարց ե ծագում—եւ ինչո՞ւ մտնել պրոֆմիության մեջ, յերբ կարելի յե առանց այդ եւ ունենալ այն իրավունքները, ինչ պրոֆմիության անդամը: Պրոֆմիությունները այստեղ վորոշակի սահման պետք ե գծեն միության անդամների և վրչ-անդամների միջև, առավելություններ ընձեռնելով միության անդամ բանվորներին: Մասնավորապես արտադրանքի նորմաների և գրնահատումների հարցերը դնելիս պետք ե միության անդամների առանձին ժողովներ գումարել և այդպիսով առավելություն տալ միության անդամներին չկազմակերպված բանվորների համեմատությամբ:

Իսկ և այնպես, միության անդամների համար վորոշ առավելություններ վերապահելու հետ միասին, պրոֆմիությունները ավելի կոնկրետ կերպով պետք ե դնեն կոլպայմանագրով հանձն առած պարտավորությունների կատարման պատասխանատվության հարցը միության անդամների նկատմամբ: Միության անդամները արգֆինսլանների կատարման համար պատասխանատու պետք ե լինեն պրոֆմիության առաջ, վորը նրանց անունից կոլպայմանագիր ե կնքում: Մենք մին-

չեւլ այժմ ունենք դեռևս մեր շարքերում միության անդամներ, վորոնք չեն մասնակցում «ոցմրցմանն ու հարվածայնությանը, այնինչ պրոֆմիության անդամ լինելը նրանց վրա պարտավորություն ե դնում հանդես բերել իրենց նախաձեռնությունը այս բնագավառում և իրենց յետևից տանել չկազմակերպված մասսային: Միության անդամները պարտավոր են ճշտիվ կատարել արտադրողականության, արտադրանքի վորակի, սարքավորման նկատմամբ խնամքոտ վերաբերմունքի այն բոլոր պայմանները, վորոնք բղխում են կոլպայմանագրից: Կոլպայմանագրի խախտումը միության անդամների կողմից պրոֆմիութենական դիսցիպլինայի խախտում պետք ե համարվի:

Ընկերներ, տարեց-տարի ավելանում են կապիտալ ներդրումները, հենց միմիայն 1931 տարում ծրագրված ե 5 մլր. ռուբլու ներդրում կատարել: Պարզ ե, վոր այս ներդրումները զգալիորեն կուժեղացնեն մեր ձեռնարկությունների տեխոլինավորումը: Իսկ այդ եւ իր հերթին տեխնիկական նորմավորման հարցն ե դնում իր մեծությամբ: Այնինչ տեխնորմավորումը մեզ մոտ դեռևս պատշաճ բարձրության վրա չե, և այդ շատ հաճախ փչացնում ե ամբողջ գործը: Նոր սարքավորումը, վորը հնի հանդեպ զգալի առավելություններ ունի և ավելացնում ե արտադրողականությունը շնորհիվ ավելի կատարելագործված տեխնիկայի, անպայման պետք ե հանդի արտադրանքի նորմաների վերանայման և արտադրական ձեռնարկությունների ավելացման: Պրոֆմիությունները հիմնականորեն շահագրգռված են արդյունարբության տեխոլինավորման առավելագույն

ողտադործմամբ: Ուստի անհրաժեշտ է, վոր մենք ձեռ-
տենք ամենակարճ ժամանակամիջոցում արտադրանքի
նորմաները համապատասխանեցնել ձեռնարկություն-
ների տեխնիկականորմանը: Հարկավոր է, վոր միության
անդամներ ավելի մեծ չափով մասնակից դարձնել
տեխնորմավորման, տարիֆների և տարբեր վորակա-
վորումների սահմանման աշխատանքներին: Մեր ձեռ-
նարկություններում այս աշխատանքը վերջերս թուլա-
ցել է և ներկայումս հարկավոր է այն դնել պատշաճ
բարձրության վրա:

Տեխնորմավորման աշխատանքին պետք է ամեն
կերպ մասնակից դարձնել ամենից ավելի վորակյալ և
արտադրական մեծ ստաֆի տեր բանվորներին, վորպես-
զի նրանք, հիմնվելով իրենց փորձի վրա, ոժտակեն
նշելու արտադրանքի այնպիսի նորմաներ, վորոնք հնա-
րավորություն տան լիովին ողտադործելու ձեռնարկու-
թյունների սարքավորումը:

Միություններն ուղադրություն պետք է դարձնեն
նաև արտահագուստի ճիշտ ողտադործման հարցերին:
Այն նյութերը, վոր մենք ունենք մեր տրամադրության
տակ արտահագուստի փաստական ծախսման մասին,
ցույց են տալիս մի շարք աննորմալություններ: Այսպես,
որինակ, Չեկյաբստրոյում ընդամենը 13-500 բանվոր
կա, իսկ արտահագուստ են դուրս դրել 23 հազար հոգու
համար: Ուրալմաշստրոյում 15 հազար հոգու արտա-
հագուստ են տվել, իսկ ընդամենը 9,000 բանվոր կա:
Միլիոնույն ժամանակ մի ամբողջ շարք դործարաններ
բավարար չափով արտահագուստ չեն ստացել:

Այս կողմի վրա հատուկ ուղադրություն պետք է
դարձնել:

Արտահագուստ պետք է տրվի միայն ձեռնարկու-
թյուններում աշխատելու համար: Դրանով մենք հար-
ված կհասցնենք չվորներին, վորոնք դալիս են մեր ձեռ-
նարկությունները, աշխատում են ընդամենը մի քանի
օր, հետո դնում և հետերը տանում արտահագուստը,
մինչդեռ կադրային բանվորը տուժում է արտահագուս-
տի բացակայության պատճառով:

Մենք այս խնդրում ամեն դեպ պետք է կարգ ու
կանոն մտցնենք:

ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Ե ԶԱՐԿ ՏԱ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԿԱՐԳԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԱԿՏՎՈՒԹՅԱՆ ԾԱՎԱԼՄԱՆԸ

Յես ուզում եմ ձեր ուղադրությունը հրավիրել նաև
բանվորների և վարչա-տնտեսական անձնակազմի պար-
զեվատրման վրա: Աշխատանքի հաջող կատարման պար-
զեկատրումը լայն չափերով կիրառվում է արդեն մեր
ձեռնարկություններում: Բայց և այնպես, նա դեռելիս
չատ հեռու յե ապահովելու բանվորական գյուտարա-
րության և բանվոր դասակարգի արտադրական ակտի-
վության այլ ձևերի հրահրումը: Պայքարը սոցմրցման
ծավալման համար, բանվորական գյուտարարության
դարգացումը, բանվորների ռացիոնալիզատորական և
այլ առաջարկությունների բազմացումը պահանջում են
ավելացնել պարզեցացման ֆոնդերը մեր ձեռնակու-
թյուններում: Պարզեցացման համար դոյություն ու-
նեցող ֆոնդերը շատ քիչ են և այդ պատճառով ել բան-
վորը չի շահագործվում առաջարկություններ և գյու-
տեր ներկայացնելու ուղղությամբ: Բերենք մի որինակ:
Խարկովի ԳԵԶ դործարանում 14 ամսվա ընթացքում

բանվորները 1762 առաջարկ են արել, վորից ընդունվել է ընդամենը միայն 352-ը, 478-ը մերժված է, իսկ մեծ նացածները, ասում են, ոգուժ է մնացել: Ընդունված առաջարկները 325.000 ռ. տնտեսում են տվել, իսկ պարզեցված տնտեսության գումարները յեղել են անբախտարար: Մենք այստեղ բացահայտ անհամապատասխանություն ենք նկատում բանվորների առաջարկների կատարման հետևանքով ստացվող տնտեսման և այդ նույն բանվորներին տրվող պարզեցված տնտեսման միջև: Մենք հարց պետք է դնենք համապատասխանեցնելու պարզեցված տնտեսման ֆոնդերը բանվորների առաջարկների կատարման հետևանքով ստացվող տնտեսման հետ: Պրոֆիտությունները պետք է հոգ տանեն այն մասին, վոր բանվորների առաջարկությունները արագ քննություն են և իրացվեն: Բանվորների առաջարկությունների քննությունը լայն չափերով մասնակից պետք է դարձնել ձեռնարկություններում աշխատող ինժեներների, բարձրագույն ուսումնական հիմարկներում սովորող և գործարաններում արտադրական պրակտիկա ունեցող ուսանողներին: Յեթե տվյալ գործարանի ռալոնում բարձրագույն ուսումնական հիմարկություն գոյություն ունի, ապա նրա ուսանողներին պետք է գործարանին ամրացնել և ապահովել նրանց տեխնիկական աջակցությունը բանվորների առաջարկությունների իրացման գործին: Այստեղ յերկուստեք ոգուտ կա թ'ե ուսանողների և թ'ե բանվորների համար:

Մենք պետք է պարզեցված տնտեսման ֆոնդեր կազմակերպենք ԺՏԳԽ-ին, Հաղճան Ժողկոմատին, Հողժողկոմատին և Մատակարարման Ժողկոմատին կից: Այս ֆոնդերը պետք է ստեղծվեն տասը տոկոսային հատկացում-

ներից, այն միջոցներից, վորոնք բաց են թողնվում բռնակարանային ու կուլտուր-կենցաղային շինարարության համար, և սկսեք և ոգտագործվեն պարզեցված տնտեսության հետևարկությունները, վորոնք կգերակատարեն քանակական և մասնական վորակական ցուցանիշների պլանները:

1931 թ. ԺՏԳԽ-ին կից նախատեսվում է ստեղծել պարզեցված տնտեսման ֆոնդ 60 միլիոն ռ. սահմաններում: Այս ֆոնդի մեկ հինգերորդ մասը հատկացվելու է պարզեցված տնտեսման թեթև արդյունաբերության այն ձեռնարկությունները, վորոնք հաջողությամբ կկատարեն և կգերակատարեն արդյունավետները, հատկապես վորակական ցուցանիշների և ինքնարժեքի իջեցման ուղղությամբ:

Հարկավոր է նույնպես նշել մի ամբողջ շարք կոնկրետ միջոցառումներ աշխատանքի պաշտպանություն բնագավառում, ապահովելով աշխատողներին ձեռնարկումների կիրառումը առաջին հերթին արդյունաբերական ճյուղերում:

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈՒ ՍՈՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԵՐԻ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՅԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՍԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿՍՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ԽՆԴԻՐՆ Ե

Մենք տեսնում ենք, վոր աշխատանքի պաշտպանության համար բաց թողնված միջոցները շատ հաճախ չեն ծախսվում: Այսպես, Լիսվենսկի գործարանը աշխատողների համար բաց թողնված 215.000 ռուբլուց ծախսել է միայն 142.000 ռ., Կոլչուգոնսկի գործարանը՝ 292 հազար ռուբլուց 163 հազար ռ., Մակեյև-

վերսկի դործարանը՝ 750 հաղարդ ռուբլուց 250 հաղարդ ու,
«Մարիա» հանքում, վորտեղ աղետները, ինչպես հան-
քագործներն են ասում, «սովորութուն են դառել», ե-
լեքտրալարերը հողով ծածկելու համար հատկացված
եր 1440 ու, բայց ծախսված է միայն 4 ու. 75 կոպեկ,
չնայած աղետները զգալի չափով տեղի յեն ունենում
հենց այն պատճառով, վոր ելեքտրալարերը հողով ծած-
կված չեն:

Վերցնենք մի որինակ ևս Ստալինոյի դործարանից:
Այստեղ դործարանի առաջ յերկաթուղային դժեր շատ
կան: Գործարանը գալու համար բանվորը պետք է անց-
կենա նրանց վրայով: Տնտեսական մարմինները հարց
բարձրացրին այդ դժերի վրա կամուրջ դրելու, իսկ
դործարկումի աշխատակիցներն ասում են, թե այդ դոր-
ծի վրա աշխատաշտպանության ֆոնդից միջոցներ ծախ-
սել չի կարելի, վորովհետև կամուրջը հիմնական
ծախս է:

Ասացե՛ք խնդրեմ, ինչի՞ նման է այս: Աշխատաշ-
տպանության գումարները լրիվ չեն ծախսել և կամուրջի
վրա ել ծախսել չեն կամենում: Մինչ այդ՝ բանվորնե-
րը շատ հաճախ աշխատանքից ուղանում են, դնացքի
տակ ընկնելու վտանգի տակ են, դեպքեր են լի-
նում, վոր ընկնում են ել: Յես կարող եյի ինչպես
տնտեսական մարմինների և Աշխտոգկոմատի մարմին-
ների, այնպես ել դործարանային կոմիտեների կողմից
աշխատաշտպանության նկատմամբ նման խայտառակ վե-
րաբերմունքի մի ամբողջ շարք դեպքեր բերել: Նրան-
ցից շատերը դեռ մինչեւ ուր ել չեն կարողանում հաս-
կանալ, վոր բանվորների աշխատանքի ու առողջության
պաշտպանութունը իրենց ամենակարեւոր պարտաւա-

նությունն է: Մենք նման դրություն աչելիս հանդուր-
ժել չենք կարող: Մենք պետք է պատասխանատվության
յենթարկենք տնտեսական ու արհեստակցական այն
մարմիններին, վորոնք վոչինչ չեն անում ոգտագործե-
լու համար աշխատաշտպանության դործին հատկացված
բոլոր գումարները:

1931 թ. աշխատաշտպանության դործի վրա ծրա-
դրված է շատ խոշոր գումարներ ծախսել: Այդ գումար
ների ռացիոնալ ոգտագործումն ապահովելու համար
հարկավոր է արմատապես փոխել տնտեսական, արհես-
տակցական և Աշխտոգկոմատի վերաբերմունքը աշխ-
տաշտպանության հարցերի նկատմամբ: Պետք է դոր-
ծի լծել բանվորական հասարակայնությունը, բանվոր-
ները հասարակական հրահանգիչներ նշանակել Աշխ-
տոգկոմատի հրահանգիչներին ոգնելու համար, նրանց
վորոշակի իրավունքներ ընձեռնելով և աշխատաշտ-
պանության դործի որինակելի կազմակերպման համար
պարգևատրելով: Այդպիսով մենք կկարողանանք լի-
վին իրագործել այն բոլոր ձեռնարկումները, վորոնք
նախատեսված են այդ ասպարիդում 1931 տարվա հա-
մար:

ԲԱՐՁՐԱՑՆԵԼ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՂ ԴԵՐԸ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՂՁ ԿՈՒՆՏԱԾ- ԽԱՏԱՆՔՈՒՄ

Յես կանցնեմ ուսումնական արտադրական քաղ-
կրթական աշխատանքին: Պրոֆիտութենական վողջ աշ-
խատանքի հետագա վերակազմության վերաբերալ
ձեռնարկումները բնականաբար վերաբերում են նաև
այնպիսի կարեորագույն մի բնագավառի, ինչպիսին է

միությունների կուլտաշխատանքը: Մենք պետք է ուժեղացնենք պրոֆմիությունների ղեկավարող դերը ձեռնարկությունների վողջ կուլտաշխատանքում: Ներկայումս մի ամբողջ շարք գործարաններում կուլտաշխատողներ գոյություն ունեն: Այս կուլտխորհուրդները պետք է դառնան գործարկումի ոսկերատիվ մարմիններ, վորոնց պարտականության մեջ պետք է մտնի ձեռնարկության վողջ ուսումնական-արտադրական և քաղկրթական աշխատանքի ղեկավարությունը: Կուլտխորհուրդները պետք է կուլտաշխատանքի միասնական ծրագիր ունենան և կենտրոնացնեն տնտեսական մարմիններին, կոոպերացիայի և հասարակական ու պետական մարմինների միջոցները: Կուլտխորհուրդների աշխատանքն արդեն ծավալվում է Լենինգրադի, Մոսկվայի, Ուլերախնայի և մի ամբողջ շարք այլ չրջանի ամենախոշոր ձեռնարկություններում: Հարկավոր է համակարգել ու զուգորդել զանազան գերատեսչությունների և հասարակական կազմակերպությունների աշխատանքի շահերը, բանվորների կուլտկրթական լավագույն սպասարկման համար կենտրոնացնելով բոլոր ուժերը: Այդ առավել ևս անհրաժեշտ է նրա համար, վոր մեր ձեռնարկություններն են լեցվում հարյուր հազարներով նոր բանվորներ, վորոնց մենք պետք է թրծենք պրոլետարական կաթսայում, բարձրացնենք նրանց քաղաքական ու դասակարգային գիտակցությունը, վորպեսզի նրանք դառնան սոցիալիզմի իսկական կառուցողներ, նրա հաղթանակի համար մարտնչողներ: Կուլտխորհուրդի աշխատանքը պետք է լինի այն, վոր նա ուսումնա-արտադրական և քաղկրթական աշխատանքներով ըստ ամենայնի լրիվ ընդգրկի ձեռնարկության բոլոր

բանվորներին և բանուժի մասսայական պատրաստման գործը կազմակերպի, հատուկ ուշադրություն դարձնելով նորեկ բանվորների վրա: Կուլտաշխատանքը վերացական չպետք է լինի, այլ պետք է շաղկապի սոցիալիստական շինարարության կոնկրետ խնդիրներին, նոր կադրեր պատրաստելու և տվյալ ձեռնարկության բանվորների վորակավորումը բարձրացնելու հարցի լուծմանը:

Մենք պետք է կուլտխորհուրդի վրա դնենք նաև բանվորների յերեխաների սպասարկման աշխատանքը, այդպիսին կապելով մանկական մսուրների, մանկապարտեզների և այլ ձեռնարկումների կազմակերպմանը:

1931 թ. մոտ 800,000 կանայք են մտնելու մեր արդյունաբերության մեջ: Մենք պետք է նրանց համար աշխատանքի նորմալ պայմաններ ստեղծենք, նրանց յերեխաներին մանկապարտեզներ և մսուրներում տեղավորելով: Յեթե մինչև այժմ մանկապարտեզների կազմակերպումը պրոֆմիությունների անմիջական գործը չի յեղել, ապա այժմ այդ աշխատանքը մենք մեր ուսերի վրա պետք է վերցնենք: Դատարկ հնչյուններ կմնան մեր խոսակցությունները կանանց ազատագրման մասին, դատարկ հնչյուններ կմնան մեր խոսակցությունները այն մասին, վոր ձեռնարկությունում տեղամարդն և կինը հավասար են, յեթե մենք ձեռք հետ միասին չստեղծենք այնպիսի համապատասխան պայմաններ, վորոնցում բանվորուհին, իր յերեխաներին մղողն ու մանկապարտեզը տալով, կարողանա աշխատել ձեռնարկությունում, առանց անհանգստանալու յերեխաների դրության մասին:

Այժմ հարկավոր է նույնպես ուժեղացնել միության տեղամների առավելության իրավունքը զանազան դաս-

ընթացքներում, իրիկնային բանֆակներում և համալսարանում ընդունվելիս: Առավելության իրավունք մենք պետք է սահմանենք նաև պրոֆմիլության անդամների զավակների նկատմամբ գործադպրոցները, մասնաձևային պրոֆեսիաների դպրոցները, մանկապարտեզները, մանկահարապարակները և այլ ուսհիմնարկները մտնելիս: Այս բնագավառը նույնպես մեր ուշադրության կենտրոնը պետք է կաղմի:

ԿԱՆՈՆԱՎՈՐԵԼ ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՈՂՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Պրոֆմիլությունների փոքրացումը պրոֆմիլութեան կան միջոցներն ել ավելի կենտրոնացնելու անհրաժեշտության հարցն է առաջադրում: Միացնելով բոլոր միլությունների ձեռնարկումները կադրերի պատրաստման, լիկկայանների, պարտադիր ուսուցման, մերձ քաղաքային տնտեսությունների և այլ բնագավառներում, պրոֆմիլությունները պետք է միաժամանակ արմատական վերակառուցման յենթարկեն նաև իրենց ֆինանսական աշխատանքի վողջ քաղաքականությունն ու պրափտիկան: Յենելով այն բանից, վոր մեզ մոտ գոյություն ունի միասնական ժողտնտեսական պլան, վորն իր մեջ է պարփակում նաև պրոֆմիլութեան կան միջոցներ, մենք պրոֆմիլություններս պետք է ունենանք մեր միասնական պլանը: Բայց այդ ասե՞լ է արդյոք, վոր միասնական պրոֆբյուշե ստեղծելով միասնական դրամարկդ ենք ստեղծում: Վո՞չ, մենք ամենավճռական կերպով բաժանվում ենք այն ընկերներից, վորոնք կարծում են թե միասնական պրոֆբյուշե ստեղծելով մենք միասնական

դրամարկդ ենք ստեղծում: Դրամարկդները պետք է կազմակերպվեն կենտրոնական կոմիտեների դժով:

Մենք պետք է մեր ֆինանսների արմատական ռեֆորմը կատարենք, վոխենք դեռևս վերականգման չըրջանում դոյացած ֆինանսական կարգերը, վորոնք այսօր միայն խանդարում են մեր աշխատանքներին: Միջմիլութեան կաղմակերպությունները պետք է ընդգրկել ՀԱՄԿԽ-ի նախահաշվային ֆինանսավորման մեջ: Պրոֆմիլութեան կան մարմինների վոչ մի հատկացում տեղերում չպետք է լինի, իսկ ՀԱՄԿԽ-ը, կենտրոնական կոմիտեներից հատկացումներն ստանալով, պետք է ըստ նախահաշվիների սուբսիդիա տա միլմիլութեան կան մարմիններին: Դրա հետ միասին, պետք է կենտրոնացնել նաև կենտրոնական կոմիտեների դրամարկդներն աշխատանքի բաժինները թողնելով նախահաշվաբլությունների բաժինները: Ի՞նչ կլինի այս նական կոմիտեներին հատկացնելով: Ի՞նչ կլինի այս ամենի արգասիքը: Յես այստեղ մանրամասն չեմ դարգանի այս հարցը, մեր որակարդում նա կա և նրա մասին ավելի մանրամասն կզեկուցի ընկ. Պոպովը: Յես միայն կմտտանաչեմ այն, վոր այդ սխառմը հնարավորություն կտա առավելապես պարզաբանություն մըտցնել միլությունների ֆինանսական աշխատանքի մեջ և նրանց միջոցները լավագույն ձեով ոգտագործել պրոֆմիլությունների աշխատանքների ծավալման համար անհրաժեշտ կարիքների վրա: Այս պայմաններում կենտրոնական կոմիտեները կզիտենան, թե ինչպիսի միջոցրոնական կոմիտեները կզիտենան, թե ինչպիսի միջոցներ ունեն իրենց արամադրության տակ, չեն թույլ տա ուժնացում կատարել, թանդ կհնահատեն և կպահպանեն բանվորական կոպեկները, վորոնք վորպես անդամավճար մուծվում են պրոֆմիլությունները: Այստեղ ա-

սում են, թե ՀԱՄԿԻՆ-ը պրոֆմիուլթյուններին որսալահիկի յե կապում: Վոչ թե որսալահիկի, ընկ. Սիմագին, այլ նախահաշիվի: Ֆինանսավորման յայալիսի կարդը խոշոր քայլ ե դեպի առաջ, վորովհետեւ նա մեզ հնարավորություն կտա ալելի վորոշակի կատարել մեր աշխատանքը ե ալելի լավ ոգտադործել պրոֆմիուլթյունների միջոցները (մի ձայն տեղից— «Այդ անվտահուլթյուն ե միությունների հանդես»): Վտահուլթյուն աակել, դուք հասկանում եք յայպես, — վոր միությունների կենտրոնական կոմիտեն ձեզ չի կանչում ե հակողություն չի սահմանում ձեր վրա: Այդպիսի «վտահուլթյունը» մենք համարում ենք ամենամեծ մի թափերիվածություն, վորպիսին անհանդուրժելի յե մեր սրերի համար:

և վերականգնվենք, վերապազդի կարողանանք նոր ձեռն-
բույլ և հարկ յեղածին պես տանել այս պատասխանատու
գործը:

Մեր բոլոր թերթերն ու հրատարակությունները բան վոր հարվածայիններով ամրացնելու հարցը պետք է լուծվի ամենամոտիկ ժամանակամիջոցում :

Յեւ կկամենայի այստեղ նշել ՀԱՄԿԽ-ի հրատարակչության աշխատանքը բանվոր գործողների աշխատանքին զարկ տալու գործում : Մենք ունենք արդեն բանվոր գործողների վորոշ կադրեր, վորոնք աշխատում են ձեռնարկություններում, և վորոնք իրենց զբաղում գրանցվորում են այն պայքարի փորձը, վորպիսին միշտ են բանվորները սոցիալիստական շինարարության հաջող ծավալման համար : Այս փորձը, ինչպես այդ զույգ և տալիս մեր հրատարակչության միջոցով լույս ընծայված գրականությունը, շատ հաջող և դուրս յեկել : Եւ մեզ հնարավորություն և տալիս գործողների բոլորովին նոր կադրեր պատրաստել, ըստ վորում այնպիսի գրողներին, վորոնք հասկանալի յեն բանվորական լայն մաս տաներին : Այս գրականությունն եժան և, հասկանալի ու մատչելի : Հարկավոր և այս դործը, բանվորական գրականության այս դործը, գրականություն, վոր ընդհանրացնում և մեր պրոֆմիությունների աշխատանքը, և կարողում աշխատանքը ձեռնարկություններում, — ամեն կերպ խրախուսել ու ծավալել :

ՈՒԺԵՂԱՑՈՒՄԸ ՑԻՏԻ ԴԵՐԸ ՎՈՐՊԵՍ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԱԵՐՊՄԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ-ՇԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ

Մենք ունենք աշխատանքի կենտրոնական ինստիտուտ (ՑԻՏ), վորը գիտական-հետազոտական ինստիտուտ է : ՑԻՏ-ը խոշոր աշխատանք և կատարում բանուժի պատրաստման ու վերավորակավորման ուղղության մեջ : ՑԻՏ-ի աշխատանքի շնորհիվ մեծահասակ բան-

վորների զգալի մի մասը կարողացել և վորակավորումը բարձրացնել : ՑԻՏ-ը մեծ աշխատանք և կատարել «լակունա» գործարանում : Այդ գործարանում մի ամիս աշխատելուց հետո հաջողվեց փոփոխություններ և մի շարք բարելավումներ մտցնել արտադրության պրոցեսներին մեջ, վորի հետևանքով զգալիորեն բարձրացավ բանվորների աշխատանքի արտադրողականությունը :

Արտադրության ռացիոնալացման խնդրում ՑԻՏ-ի միջոցով կատարված աշխատանքների շարքը պետք և գտնել նաև աշխատանքային ուղեբացիաների ստորագասել : Այս փորձը կիրառվում և Ստալինգրադի տրակտորի գործարանում և լավ արդյունքներ և տալիս : Այդ արդեն իսկ գիտական-տեխնիկական նորմալիս : Այդ արդեն իսկ գիտական-տեխնիկական նորմալիս : Այս աշխատանքը, վորն վորման սկիզբն և համարվում : Այս աշխատանքը, վորն արդեն ստուգված և պրակտիկայում ՑԻՏ-ի լաբորատորիայի միջոցով, պետք և բանվորական մասսաների սեփականությունը դարձնել :

Աշխատանքի ճիշտ կազմակերպման մեթոդները պետք և փոխադրել մյուս ձեռնարկությունները : Իրեն արդարացնող այս փորձը ՑԻՏ-ի սահմաններից դուրս բերելով միայն մենք կուժեղացնենք նրա դերը, վորն աշխատանքի կազմակերպման գիտական-հետազոտական ինստիտուտի : Այս առաքելիցում թե՛ ՑԻՏ-ը և թե՛ ՀԱՄԿԽ-ը առայժմ քիչ բան են արել :

ՑԻՏ-ի աշխատանքը մի ամբողջ շարք պատասխաններ և տալիս մեր ձեռնարկությունների ճիշտ ռացիոնալ աշխատանքի հարցերին : Ուստի յեն պետք և ասեմ, վոր ՑԻՏ-ը, վորպես գիտական-հետազոտական ինստիտուտ, պետք և լինի ՀԱՄԿԽ-ի լաբորատորիան, և մենք պետք և կարողանանք լավ ոգտագործել այդ լաբորատորիան :

Մի քանի խոսք պրոֆչարթման բարձրագույն գրպուցի և նրան կից ասպիրանտուրայի մասին Հիմա մենք 700-ից ավելի սովորողներ հանենք պրոֆչարթման բարձրագույն դպրոցում: Մենք մտադիր ենք մոտիկ ժամանակում այդ թիվը հասցնել 1500-ի: Պրոֆչարթման բարձրագույն դպրոցին կից մենք ստեղծել ենք ասպիրանտուրա, վստը լանսիոնների պրոֆչարթման գետական աշխատավորների կադրերի պատրաստման դործի սկիզբն է հանդիսանում: Ինչպես ամբողջ պրոֆչարթման դպրոցի, այնպես և այս ասպիրանտուրայի աշխատանքը պետք է շաղկապվի ՀԱՄԿԻ-ի և միությունների կենտրոնական կոմիտեների ոպերատիվ աշխատանքին: Հարկավոր է, վոր բարձրագույն դպրոցի ուսումնական կյանքը շաղկապվի անմիջապես պրոֆ աշխատանքների հետ: Դպրոցը կոնկրետ առաջարկություններ պետք է ստանա ՀԱՄԿԻ-ից և այդ առաջարկությունները կատարի, այս կողմից ևս ուսուցումը և պրակտիկան իրար շաղկապելով:

ՓՈՐՁԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱՑՈՒՄԸ ՊՐՈՖԱՇԻԱՏԱՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ՏԵՂՆ Ե

Յես պետք է չոչափեմ մեր վողջ աշխատանքի ամենախոշոր թերություններից մեկը: Մենք վատ ենք ընդհանրացնում պրոֆմիությունների դործնական աշխատանքի փորձը: Յես կարծում եմ, վոր չեմ սխալվի, յեթե ասեմ, վոր փորձի վերլուծությունն ու ընդհանրացումը պրոֆաշխատանքի ամենից ավելի թույլ տեղերն են հանդիսանում:

Առանց այս կարեվորագույն բնագավառն ուժեղացնելու, անկարելի յե բարելավել պրոֆմիությունների

վողջ ոպերատիվ աշխատանքի ղեկավարությունը, լավացնել ժողանտեսական պլանի մշակման գործում պրոֆմիությունների կոնկրետ մասնակցության վորակը: Առանց ուժեղացնելու մեր աշխատանքը փորձի վերլուծության և ընդհանրացման ասպարիզում, անհնարին է բարձրացնել պրոֆմիությունների հետագա աշխատանքը

Ի՞նչ պետք է անել:

Պետք է ուժեղացնել պրոֆակտիվի մասնակցությունը տեսական աշխատանքի մեջ: Մենք ստեղծում ենք խորհրդային պրոֆչարթման համար հասուկ ղեկավարող տեսական որդան: Այդպիսի մի ժուրնալ խոշոր դեր կխաղա կուսակցության գլխավոր դծի համար պրոֆմիությունների կողմից մղվող պայքարի փորձն ընդհանրացնելու գործում:

ՀԱՄԿԻ-ից, միությունների կենտրոնական կոմիտեներից և միջմիութենական կազմակերպություններից սկսած պետք է ամրացնել պրոֆմիությունները դիտական պատրաստականության տեր աշխատավորների համապատասխան վորակյալ կադրերով, վերցնելով այդպիսին յերիտասարդներից, մասնավորապես 100 հոգի վերցնելով բարձրագույն ուսումնական հիմնարկների նորավարներից:

Անհրաժեշտ է նույնպես կոմունիստական լուսավորության ինստիտուտում արհեստակցական և աշխատանքային հարցերի բաժանմունքներ բաց անել և ուսանողներին ոգտադործել պրոֆմիությունների գործնական աշխատանքներում:

Ընկերներ, այն առաջարկությունները, վորը նշել է կուսակցությունը հնգամյակի յերրորդ, վճռա-

կան տարվա պլանում, պայմանավորում են խոշոր տեղաշարժեր այն պայքարում, վերջ մղում և պրոլետարիատը սոցիալիզմի կառուցման համար: 1931 թ. մեր խնդիրների չափը ամենից ավելի լավ կարող և արտահայտվել նրանով, վրա այդ տարում, արդյունաբերության հետագա զարգացման և գյուղատնտեսության կոլեկտիվացման ամրապնդման ու ծավալման հիման վրա մենք սոցիալիստական տարրերի բացարձակ գերակշռություն կունենանք կապիտալիստական տարրերի նկատմամբ վոչ միայն արդյունաբերության մեջ, վերտեղ «ով ում» հարցը արդեն անվերադարձ կերպով լուծված և ի նպաստ սոցիալիզմի, այլև գյուղատնտեսության մեջ: Սոցիալիստական արդյունաբերության զարգացման բարձր տեմպերի հիման վրա, համատարած կոլեկտիվացման և այդ հիմունքով կապիտալիստական վերջին դասակարգի-կուլակության-վերացման հիման վրա, մենք 1931 թ. կավարանենք ԽՍՀՄ-ի սոցիալիստական եկոնոմիկայի պատվանդանի կառուցումը:

Պրոֆմիությունները կուսակցության ղեկավարության մեկուսացնելով բացահայտ ոպորտունիստական տարրերին, արդեն զգալի աշխատանք ենք կատարել «յերեսներս դեպի արդյունաբերություն» լոզունգի իրականացման ուղղությամբ: Պրոֆմիությունները մոտեցել են բանվոր դասակարգի արտադրական ակտիվությանը-սոցմրցման ու հարվածայնությանը ղեկավարելու գործին: Այժմ մեր առաջ խնդիր և գրված շարունակել մեր աշխատանքը՝ խորացնելու համար պրոֆմիությունների շրջադարձը դեպի արտադրությունը: Մենք հիմա այլևս չենք կարող բավականանալ արդյունաբերության սոսկ ընդհանուր խնդիրներով:

Մենք չենք կարող վերացականորեն խոսել «յերեսներս դեպի արդյունաբերություն» լոզունգի մասին: Իրականացնել այդ լոզունգը նշանակում և ուժեղացնել պրոֆմիությունների կոնկրետ ղեկավարությունը ձեռնակությունների արտադրական կյանքի ու բանվորական առանձին խմբերի նկատմամբ և ամենուրյա ոժանդակություն ցույց տալ նրանց արտադրական պլանների կատարման ու գերակատարման գործում (աշխատանքի առանձին բնագավառների ռացիոնալացում, պայքար վորակի համար և այլն):

Բանվոր դասակարգի նյութական և կուլտուր-կենցաղային դրուժյան բարելավումը պրոֆմիությունների վողջ արտադրական աշխատանքի բաղկացուցիչ և անբաժան մասը պետք և հանդիսանա: Անասնաբուծական Ֆերմա, բանջարանոց, ճաշարան, լվացքատուն, բաղնիք, գործարանային կոոպերատիվ—այս ամենը պրոֆմիությունները բոլոր ողակների ամենուրյա հոգածություն առարկա պետք և դառնա:

Իմ ղեկուցման մեջ շոշափած այս բոլոր ձեռնարկումների քաղաքական խոշոր իմաստն այն և, վրա պրոֆմիությունները կմոտենան արտադրության կոնկրետ պայմաններին, ավելի լիովին ու ավելի խորապես կընդգրկեն վողջ բանվոր դասակարգին:

Այս բոլոր ձեռնարկումները անհրաժեշտ նախադրյալներ ու պայմաններ կստեղծեն ավելի մեծ չափերով ներգրավելու բանվորական միլիոնավոր մասնակրին սոցիալիստական շինարարության կոնկրետ հարցերի շուրջը, հնարավորություն կտան պրոֆմիություններին ուժեղացնելու իրենց դերը պրոլետարիատի կոմունիստական դաստիարակման գործում, վրա

սլիսին առանձնապէս պետք է ընդգծել նոր ներդրումը
բանվորներին նկատմամբ:

Կուսակցության 16-րդ համագումարի և նրա լենին-
յան Կենտկոմի վորոշումների հետագա կատարման հա-
մար նշված այս բոլոր ձեռնարկումների իրականացման
ընթացքում մեր առաջ անխուսափելիորեն մի շարք
դժվարութիւններ կծառնան: Այս դժվարութիւննե-
րը մենք կկարողանանք հաղթահարել միմիայն լարված
սոյաքար ծափալելով հանուն կուսակցության գլխավոր
դժի կենսագործման:

Ամբողջ ճակատով սոցիալիստական ծավալուն
դրոհը չի կարող դասակարգային պայքարի սրում հա-
ռաջացնել մեր յերկրում: Պրոֆմիութիւնների առաջ
խնդիր է դրված անդուլ պայքարել մանր-բուրժուա-
կան, տրեյդունիոնիստական և ոսկորտունիստական
տրամադրութիւնների ամեն տեսակ դրսեւորումների
դեմ պրոֆշարթման մեջ: Կուսակցության գլխավոր
դժի համար պայքարելու հիմնական պայմանն է պայ-
քարը յերկու ֆրոնտի վրա-թե՛ աջերի և թե՛ «ձախ»-ե-
րի դեմ պրոֆ շարթման մեջ: Պարքարը աջ ոսկորտու-
նիզմի - կուլակային-կապիտալիստական ռեաւաւրա-
ցիայի այդ քաղաքական աղենտուրայի դեմ, շարունա-
կում է մնալ վորպէս գլխավոր վտանգը: Հարկավոր է,
վոր պրոֆմիութիւններն ուժեղացնեն իրենց պայքա-
րը կուսակցության գլխավոր դժից թեքումների նկատ-
մամբ հաշտվողականության և պրակտիկ աշխատան-
քում հայտաբերվող ռադրտունիզմի դրսեւորումների
դեմ:

41

Վերջացնելով պիտի առենք, վոր հաստատ համոզ-
ված ենք, վոր պրոֆմիութիւնները պատվով կկատարեն

այս պլենումի առաջադրած խնդիրները և դրանով իսկ
կրարձրացնեն իրենց դերը մեր կուսակցության գլխա-
վոր դժի կոնկրետ կենսագործման խնդրում:

ՀԱՄԿԽ-Ի V ՊԼԵՆՈՒՄԻ ԲԱՆԱԶԵՎԸ ԸՆԿ. ԵՎԵՐՆԻԿԻ ԶԵԿՈՒՅՄԱՆ ԱՌԹԻՎ

Համկ(բ) 16-րդ համագումարը կուսակցության և
ՀԱՄԿԽ-ի նոր ղեկավարութիւնի առաջ խնդիր դրեց շա-
րունակելու և ավարտելու պրոֆմիութիւնների շրջա-
դարձը դեպի արտադրութիւնը: Պրոֆմիութիւնները
ՀԱՄԿԽ-ի ղեկավարութիւնի մերձին ժամանակաշրջա-
նում զգալի հաջողութիւններ ձեռք բերին բանվորական
լայն մասսաներին սոցիալիստական շինարարութիւն
մեջ ներդրումելու, սոցմըցումն ու հարվածայնութիւնը
ծափալելու գործում:

Բայց և այնպէս սոցմըցման ու հարվածայնութիւն
նոր ձեւերի (հանդիպական արդիֆինսլան, ռացիոնալի-
զատորական հաշիվ և այլն) հետագա աճումն ու ծափա-
լումը պահանջում են, վոր պրոֆմիութիւնները ավելի
կոնկրետ ղեկավարեն բանվորական մասսաների արտա-
դրական ախտիվութիւնը, ինչպէս նաեւ ավելի ախտիվ
մասնակցութիւն բերեն պետական, սլանային և տնտե-
սական մարմիններին աշխատանքներին:

Գործադրիւթիւնի վերացումը և բանվորական նոր
խաւերի ուժեղ հոսանքը դեպի արտադրութիւնը բան-
վորական նոր կադրերին պրոֆմիութիւնի մեջ ներդրա-
վելու և պրոֆմիութիւնների մեջ, վորպէս «կոմունիզ-
մի շիտալայն», նրանց դասակարգայնորեն դաստիարակե-
լու խնդիրն են առաջադրում:

Սոցիալիստական շինարարութիւն բնադաւառում,
հատկապէս հնգամյակի յերրորդ, վճռական տարում,

պրոֆմիտեթյունների առաջ դրված վիթխարի խնդիրների կատարումը պահանջում է ամեն կերպ ուժեղացնել պրոֆմիտեթյունների արտադրական գործունեությունը և ամենորոյա աշխատանք ծավալել բանվորների նյութական ու կուլտուր-կենցաղային սպասարկման հյութական ու կուլտուր-կենցաղային սպասարկման ասպարիզում:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

1. Արդյունաբերության և ժողովրդական տնտեսության բաղադրիչ ճյուղերում բանվորական խոշոր մասաներ միավորող (մետաղագործները 1.480.000 հ., կառուցողները 1.300.000 հ., գյուղանտառ միությունը 1.500.000 հ. և այլն) և մեծ քանակությամբ տնտեսավորությունների հետ կապված պրոֆմիտեթյունների ներկա կառուցվածքը դժվարացնում է նրանց կոնկրետ մասնակցությունը սոցիալիստական արդյունաբերության և ժողովրդական տնտեսության այլ ճյուղերի ղեկավարության, բանվորական մասսաների հարաճուն ակտիվությունն արտադրության կոնկրետ հարցերի շուրջը կազմակերպելու, բանվորական առանձին խմբերի արտադրական ու կենցաղային առանձնահատկություններն ալելի ուղի ուղղվ հաշվի առնելու, նրանց ալելի լավ սպասարկելու և բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելու գործին:

Յենելով սրանից, ՀԱՄԿԽ-ի V-րդ պլենումը անհրաժեշտ է համարում պրոֆմիտեթյունների կառուցվածքի արտադրական սկզբունքի հիմունքով փոքրացնել միությունները, նրանցից առանձնացնելով մի շարք նոր միություններ:

Դրան համաձայն կազմակերպել հետևյալ միությունները:

ՄԵՏԱՂԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Մետաղադրական արդյունաբերության բանվորների միություն:

2. Տրանսպորտային մեքենաչինության բանվորների միություն:

3. Գյուղատնտեսական մեքենաչինության բանվորների միություն:

4. Ելեգորո-տնիկական արդյունաբերության և ելեգորակայանների բանվորների միություն:

5. Ալտո-տրակտորային և ալլիացիոն արդյունաբերության բանվորների միություն:

6. Մեքենաչինական արդյունաբերության բանվորների միություն:

7. Գունավոր մետաղների արդյունահանման և արդյունադործական բանվորների միություն, վորտեղ միավորել գունավոր մետաղների արդյունահանման և արդյունադործության բանվորներին, վորոնք ներկայումս գտնվում են լեռնագործների միության մեջ, և այդ հանքաքարերը մշակող գործարանների բանվորներին, վորոնք ներկայումս գտնվում են մետաղագործների միության մեջ:

ԼԵՈՆԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Լեռնահանքային արդյունաբերության բանվորների միություն:

2. Ածխա-արդյունաբերության բանվորների միություն:

3. Նավթարդյունաբերության բանվորների միություն:

4. Թերթաքարի և ամրոֆի արդյունաբերության միություն:

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Հիմնական քիմիայի արդյունաբերության բանվորների միություն:

2. Ռեզին-քիմիական արդյունաբերության բանվորների միություն:

3. Ապակու-ճենապակու արդյունաբերության բանվորների միություն:

ՄԱՆԱԾԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Բամբակեղենի արդյունաբերության բանվորների միություն:

2. Բրդեղենի, մետաքսեղենի և տրիկոտաժի արդյունաբերության բանվորների միություն:

3. Վուշի-ջուտի արդյունաբերության բանվորների միություն:

ԿԱՌՈՒՅՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Արդյունաբերական ու կոմունալ-ընկարանային շինարարության բանվորների միություն:

2. Յերկաթուղային, նավահանգստային և ճանապարհային շինարարության բանվորների միություն:

3. Ցեմենտա-քերամիկական արդյունաբերության բանվորների միություն:

ՄՆՈՒՆԴ-ՀԱՄԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Հատիկազացի-հացի և հրուշակային արդյունաբերական բանվորների միություն:

2. Մսի, ձկան, կոնսերվի և յուղագործական արդյունաբերության բանվորների միություն:

3. Գյուղատնտեսական արդյունաբերության բանվորների միություն (ծխախոտ, թեյ, խմորամանրի արդյունաբերության և այլն):

4. Հասարակական սննդի բանվորների միություն:

ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Հողագործական խորհրդատեսությունների բանվորների միություն:

2. Անասնապահական խորհրդատեսությունների բանվորների միություն:

3. Մեքենա-տրակտորային կայանների բանվորների և բատրակների միություն:

4. Շաքարի արդյունաբերության բանվորների միություն:

ԿՈՄՈՒՆԱԼՆԻԿՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Կոմունալ տնտեսության բանվորների միություն (տրամվայ և ավտոբուս, գազի գործարաններ, ջրմուղ, կոմունալ ելեքտրոկայաններ):

2. Քաղաքային ձեռնարկությունների բանվորների միություն (բաղնիքների ու ընկարանների սպասարկում, տնային աշխատավորուհիներ, վարսավիրանոցներ, լվացքատներ, հրեհհաշի խմբեր և այլ մասն ձեռնարկություններ):

ԽՈՐԱՌԾԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԻՑ

1. Կոոպերացիայի և սկետառուտրի աշխատավորների միություն:

2. Պետական հիմնարկութիւնները աշխատավոր-
ները միութեան:

3. Ֆինանսական և Բանկային աշխատավորները
միութեան:

ՀԱՄԿԽ-ի պլենումի սույն վերոշումը պրոֆմիութեան
թիւնների փոքրացման մասին լայնորեն պարզաբանել
և միութեան անդամների մեջ, դնելով այդ հարցը բան-
վորական ժողովներում, դրա հետ միասին բանվորական
մասնաների առաջ դնելով նաև փոքրացող միութեան-
ների կենտրոնական կոմիտեների հաշվետվութիւններն
կատարած աշխատանքի մասին:

Հաստատել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեան վերոշու-
մը պրոֆմիութեանների բոլոր միութենական և միջմի-
ութենական համագործարարների ժամկետները փոխելու
մասին:

Անհրաժեշտ համարելով առաջին հերթին անցկաց-
նել նոր կազմվելիք միութեանների թե՛ տեղական և թե՛
համամիութենական համագործարարները, ՀԱՄԿԽ-ի պլե-
նումը հանձնարարում է նախագահութեան միութեան-
ների կենտրոնական կոմիտեների մասնակցութեամբ
մշակել ու կիրառել փոքրացման համար անհրաժեշտ
բոլոր կազմակերպչական միջոցառումները և վորոշել
համագործարարների հրավիրման կարգն ու ժամկետնե-
րը, այն հաշիվով, վոր միութեանների վերակազմու-
թեան վերաբերյալ ամբողջ աշխատանքը կատարվի ա-
մենակարճ ժամանակամիջոցում: Առաջարկել ՀԱՄԿԽ-ի
նախագահութեանը անմիջապես ձեռնարկել նոր միութե-
անների կենտրոնական կոմիտեների կազմբլուրոններ
կազմակերպելու աշխատանքին, նրանց վրա դնելով նոր

կազմվելիք միութեանների համագործարարների նախա-
պատրաստման գործը:

2. Բանվորներին ավելի մեծ չափով արտադրական
հարցերի լուծման աշխատանքի մեջ ներգրավելու և նը-
րանց լավագույն սպասարկումն ապահովելու նկատա-
ռումներով միութեաններում կազմակերպել արտադրա-
կան սեկցիաներ ըստ արդյունաբերութեան կարեւորա-
գույն ճյուղերի. որինակի համար՝ մեքենաշինութեան
բանվորների միութեանում կազմակերպել հետեւյալ
սեկցիաները՝ դաղքահաշինութեան, գործիքների,
գերգինների, տուրբինների և այլ սեկցիաներ. ավտո-
տրակտորային և ավիացիոն բանվորների միութեան-
ում՝ ավիոսեկցիա, ավտոսեկցիա, տրակտորային սեկ-
ցիա. տրանսպորտային մեքենաշինութեան բանվորների
միութեանում՝ նավաշինութեան սեկցիա, չողեգնացը-
ների սեկցիա և այլն: Արդյունաբերական և կոմունալ-
բնակարանային շինարարութեան բանվորների միութե-
անում թույլատրել կազմակերպելու սեկցիաներ ըստ
պրոֆեսիաների— վորմնագործների, քարտաշների,
մեխանիզատորների և այլն:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը միութե-
անների կենտրոնական կոմիտեների հետ միասին
սահմանել սեկցիաների բնույթն ու ձևը լայնալից ըստ
առանձին միութեանների, նրանց իրավունքներն ու կա-
տարելիք կոնկրետ ֆունկցիաների շրջանակը և սեկցիա-
ներ կազմակերպելու հարցը դնել առաջիկա համագոր-
ծարարներում:

Սեկցիաներ կազմակերպելու հետ միասին կիրառել
ըստ պրոֆեսիաների հատուկ ժողովներ և արտխոր-
հրդակցութեաններ անցկացնելու սխեմներ (ձուլողնե-

րի, փականադործների, մեքենավարների, տրակտորիստների, բրակովչիկների և այլն), ինչպես նաև գլխավոր պրոֆեսիոնների բանվորների ժողովներում ընտրել հատուկ լիազորներ: Միությունների վերակադմությունը պետք է ապահովի պրոֆաշխատանքի ծանրության կենտրոնի փոխադրումը ձեռնարկությունը, գործարանը, խորհրդանսությունը, հերթը և մանավանդ արտադրական խմբակը:

3. Փոխել ղեկավար պրոֆմարմինների կառուցվածքը այն հանվով, վոր այդ կառուցվածքը համապատասխանի միություններին արտադրության հարցերի կոնկրետ լուծմանը մոտեցնելու, մասնատներին բավադույն ձեւով սպասարկելու և տեղերի ու աշխատանքի առանձին բնագավառների նկատմամբ նրանց կոնկրետ, շերտավորված ղեկավարությունն ապահովելու խըղերներին:

Հիմնականում հաստատել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահության մշակած կառուցվածքը:

Հանրապետական, յերկրային և մարդային պրոֆխորհուրդների կառուցվածքը պետք է հետեւողականորեն համապատասխանի ՀԱՄԿԽ-ի կառուցվածքին, հաշվի առնելով միության անդամների թվական քանակությունը, արդյունաբերական ճյուղերի բնույթը, աղբային առանձնահատկությունները և այլն:

Միությունների կենտրոնական կոմիտեների և տեղական բաժինների կառուցվածքը հիմք ընդունել ֆունկցիոնալ սեկտորների ղուգորդումը ճյուղային արտադրական խմբերի և արտադրական սեկցիաների հետ: Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությանը քննարկել և հաստատել կենտրոնական կոմիտեների, հանրապե-

տական, յերկրային ու մարդային պրոֆխորհուրդների կառուցվածքը, հաշվի առնելով աղբային առանձնահատկությունները:

Միությունների փոքրացումը պետք է հանգի պրոֆմիությունների միջին ողակների ապարատի (մարդային բաժինների և շրջանային կադմակերպությունների) վճռական նվաղեցմանը, հիմք ունենալով կամավորության ըստ ամենայնի լայն ծավալումը և հարվածայինների ներգրավումը միութենական ապարատի աշխատանքի մեջ, մի ամբողջ շարք միությունների գծով կենտրոնական կոմիտեներին կապելով անմիջապես ձեռնարկությունների հետ:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությանը միությունների կենտրոնական կոմիտեների հետ միասին վորոշել միությունների մարդային, հանրապետական և յերկրային բաժինների ցանցը բոլոր միությունների համար առանձին-առանձին և սահմանել նրանց ճիշտ կառուցվածքն ու հաստիքները: Այդ անելիս յեւակետ ընդունել թե՛ փոքրացող և թե՛ չփոքրացող միությունների յերկրային ու մարդային ողակների ցանցի առավելագույն կրճատումը, առաջին հերթին այն միություններում, վորոնք միավորում են կենտրոնացված արդյունաբերություն և փոքրաթիվ ձեռնարկությունները, հաշվի առնելով առանձին շրջանների աղբային առանձնահատկությունները:

Ծախսերի կրճատումը պետք է լինի թե՛ փոքրացող և թե՛ չփոքրացող միությունների գծով: Նոր կադմակերպվելիք շրջանային պրոֆխորհուրդներում (Մոսկվա, Լենինգրադ) սահմանել հաստիք վորչ ավելի, քան 3 հոգուց բաղկացած:

Միութենական փառաքան Կապուցուցութեամբ հարկավոր եւ ամեն կերպ ամրացնել շրջապատը խորհուրդները, բարեկամել նրանց ղեկավարման գործը եւ միջմիութենական վերադաս մարմինների աշխատակիցներով ամրացնել նրանց:

Անթուլյատրելի համարել այն յերկուլթը, վոր գործարտեղկոմները պահանջներ են առաջադրում տնտեսական մարմիններին որենքով եւ կուլպայմանագրով սահմանված հատկացումներից դուրս վարձատրելու համար պրոֆաշխատողներին:

Առաջարկել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը եւ միութեանների կենտրոնական կոմիտեներին միջմիութենական եւ միութենական մարմինների վճարովի ապարատի ծախսերի վճռական կրճատում անցկացնել եւ այդ միջոցների հաշվին մեծացնել միութեան անդամների կուլտուր-կենցաղային սպասարկման ծախսերը:

Միութեանների կենտրոնական կոմիտեները, մարդային բաժինները եւ պրոֆխորհուրդները խիստ հսկողութիւն պետք եւ սահմանեն պրոֆմիութենական միջոցների, վորոնց թվում նաեւ գործարտեղկոմների բոլոր միջոցների ռացիոնալ ծախսման վրա:

Կատեգորիկ կերպով արգելել բոլոր միութենական կազմակերպութեաններին, վորոնց թվում նաեւ գործարտեղկոմներին, առանց վերադաս մարմինների թուլյատվութեան նախահաշվից դուրս վորեւե ծախս կատարել:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը մըշակելու կոնկրետ միջոցառումներ, վորոնք նպատակ ունան միջմիութենական եւ միութենական կազմակերպութեանների միջեւ յեղած ֆունկցիաները սահմանա-

փակել եւ աշխատանքի վորոշակի պատասխանատվութիւն սահմանել: Հատուկ ուշադրութիւն պետք ե դարձնել կուլպութեան եւ միութենական վերադաս մարմինների դիրեկտիվների ստուգման եւ աշխատանքի դրական փորձի հաշվառման ու լայն հավաքման գործը կազմակերպելու վրա:

5. Հանդիպական արգֆինպլանների կազմութեան ընթացքում հայտարարվող նախաձեռնութեան ընդգրկման եւ ընդհանրացման աշխատանքը լավացնելու, թե՛ արգֆինպլանի եւ թե՛ վորջ ժողտնտեսական պլանի մշակման գործում պրոֆմիութեանների կոնկրետ մատնակցութեան վորակի բարձրացնելու համար անհրաժեշտ համարել պրոֆմիութենական բոլոր ղեկավար մարմինները (ՀԱՄԿԽ, կենտրոնական կոմիտեներ, հանրապետական եւ մարդային պրոֆխորհուրդներ) ամրացնել գիտական պատրաստութեան տեք աշխատավորների վորակյալ կադրերով, մասնավորապես վերցնելով յերիտասարդներից:

ՀԱՄԿԽ-ի պլենումը հանձնարարում ե նախագահութեանը բարձրագույն ուսումնական հիմնարկների այս տարվա նորավարտներից վերցնել վոչ պակաս, քան 100 հոգի ՀԱՄԿԽ-ի, միութեանների կենտրոնական կոմիտեների եւ մարդային պրոֆխորհուրդների դժով աշխատելու համար: Դրա հետ միասին պլենումը պարտավորութիւն ե դնում բոլոր հանրապետական, յերկրային եւ մարդային պրոֆխորհուրդների վրա տեղերում այս եւ այս ուղղութեամբ անհրաժեշտ միջոցները ձեռք առնել:

Յեկնելով այս բանից, վոր պրոֆկադրերի պատրաստութիւնը ներկայումս առանձնապես կարեւոր նշանակութիւն ե ստանում, պլենումն անհրաժեշտ ե

համարում լայնացնել պրոֆդառնթացների և դպրոց-
ների ցանցը՝, ուժեղացնել ՀԱՄԿԽ-ի ղեկավարութիւնը
պրոֆիկադրերի պատրաստման վողջ ցանցի վրա, ըստ
վորում հատուկ ուշադրութիւն պետք է դարձվի ու-
սումնական ծրագրերի և դասավանդման վորակի լա-
վացմանը, ինչպես նաև ավարտողների ընտրութիւն և
բաշխման գործին: Պլենումը անհրաժեշտ է համարում
արագացնել գոյութիւն ունեցող պրոֆդասընթացների
ունկնդիրներին ավարտումը, այն հաշվով, վոր այդ
դասընթացներն ավարտողները առաջին հերթին ոգտա-
գործվեն առանձին աղգային հանրապետութիւնների
նոր խոշոր ձեռնարկութիւնների և ժողովրդական տըն-
տեսութիւն կարեւագույն ճյուղերի միութենական
մարմիններն ուժեղացնելու համար: Պլենումն առանձ-
նապես ընդգծում է ստորին. նո. աւտիվի աշխատանքի
նկատմամբ միութենական և միջմիութենական մարմին-
ների կոնկրետ ու մշտական աջակցութիւնն ապահովե-
լու անհրաժեշտութիւնը, այդպիսին համարելով պրոֆ-
աւտիվի նոր կադրերի սխտեմատիկ պատրաստման կա-
րեւորագույն միջոցներից մեկը:

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում Կոմունիստա-
կան Լուսավորութիւն ինստիտուտին կից պրոֆչարթման
և աշխատանքի հարցերն ուսումնասիրող հատուկ բա-
ժանմունք կազմակերպել: Պլենումը հանձնարարում է
նախագահութիւնը ունկնդիրներին կազմի համար վեր-
ցնել այնպիսի ընկերների, վորոնք գործնական մասնակ-
ցութիւն են բերում պրոֆչարթմանը և Աշխտողկոմա-
տի մարմինների աշխատանքին, ինչպես նաև. նրանց,
վորոնք ուսումնասիրում են պրոֆչարթման և աշխա-
տանքի տեսական հարցերը:

Կոմունիստական Լուսավորութիւն ինստիտուտի
այս բաժանմունքի ունկնդիրներն ինստիտուտի գիտա-
կան-թեորետիկական աշխատանքին զուգընթաց պրակ-
տիկայի անցկացման կարգով պետք է մասնակցեն հա-
մապատասխան միութիւնների գործնական աշխա-
տանքին:

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ-ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՍՊԱ- ՍԱՐԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՍՈՑԱԳԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԱՍՊԱՐԻԶՈՒՄ

Սոցիալիստական տնտեսութիւն վիթխարի աճումը
և ապահովագրութիւն ֆոնդերի համապատասխան աճու-
մը վերջին տարիների ընթացքում (1925-26 թ.—722
միլ., 1926-27 թ.—873 միլ., 1927-28 թ.—980 միլ.,
1928-29 թ.—1.175 միլ., 1929-30 թ.—1.544 միլ.,
1931- թ. 2.138 միլ.) հնգամյակի վերջին տարվա հա-
մար նախատեսված 2.136 միլիոնի դիմաց) պահանջում
են արմատապես բարելավել սոցիալական ապահո-
վագրութիւն վողջ ցանցի աշխատանքը վերից վար,
վերակառուցել նրա աշխատանքը, նրան մոտեցնել գոր-
ծարաններին ու խոշոր տնտեսութիւններին, լավացնել
սոցապահովագրական կադրերը և վճականապես ար-
մատախիլ անել բյուրոկրատիզմը սոցապահովագրա-
կան մարմինների աշխատանքի պրակտիկայից:

Պրոլետարական պետութիւն մի մարմինը հանդի-
սացող Կենտրոնական Սոցապարչութիւն խոշոր ֆոն-
դերը պահանջում են վճականապես ուժեղացնել թե՛
Աշխտողկոմատի մարմինների և թե՛ պրոֆմիութենական
կազմակերպութիւնների ղեկավարութիւնը սոցապա-

հովազրական ցանցի ամենորյա աշխատանքի նկատմամբ վերից վար:

Ապահովադրական մարմինների աշխատանքը արտադրութեան կոնկրետ պայմաններին մոտեցնելու, սոցապահովադրութեան զանազան տեսակներով բանվորների լավագույն սպասարկումը կազմակերպելու, ինչպես նաև ապահովադրվածների սպասարկման դործում քաջքույրներին վերջ տալու նկատառումներով ՀԱՄ-ԿԽ-ի պլենումը անհրաժեշտ և համարում:

1. Արդյունաբերութեան և տրանսպորտի խոշոր ու միջակ ձեռնարկություններում և խոշոր շինարարութեան միավորումներում կազմակերպել սոցապահանձարկըղների կետեր, նրանց աշխատանքի վրա հսկելու իրավունքը տալով դործարտեղկումներին: Սոցապահանձարկըղների կետերի նախահաշիվներով նախատեսված գումարների խնայողութեան հետեւյալքով չծախսված մասի 50 տոկոսը մնում է ձեռնարկությունում բանվորների, հատկապես հարվածայինների կուլտուր-կենցաղային պայմանների բարելավման լրացուցիչ կարիքները հոգալու համար:

Պլենումը հանձնարարում է նախապահութեանը Աշխտողկոմատի և կենտրոնական Սոցապվարչութեան հետ միասին, հիմնվելով այս վորոշման վրա, քսան որվա ընթացքում մշակել և տեղերն ուղարկել սոցապահանձարկըղների կետերի կանոնադրությունները:

2. Շրջանային և համաքաղաքային դանձարկըղների կոմիտեներն ընտրվում են շրջանային և քաղաքային միջմիութենական կոնֆերենցիաներում և դեկամարվում են շրջարտֆիրհուրհուրներին ու քաղարտֆիրհուրհուրներին կողմից, համաձայն սոցապահովադրական վերա-

դաս մարմինների գործկոմիտեների և գործկոմիտեի ուղեկցող որենքների:

Շրջանային և համաքաղաքային դանձարկըղները միավորում են միայն այն ձեռնարկություններն ու հիմնարկությունները, վորոնք ունեն սեփական դանձարկըղային կետեր:

3. Մարզային, յերկրային և հանրապետական սոցապահանձարկըղներն ընտրվում են մարզային, յերկրային ու հանրապետական միջմիութենական համագումարում:

Մարզային, յերկրային և հանրապետական սոցապահանձարկըղները իրենց աշխատանքը վարում են սոցապահովադրական մարզային, յերկրային, հանրապետական և կենտրոնական մարմինների կողմից հաստատված նախահաշիվներով:

Սոցապահովադրութեան բյուջեն և միջոցների հատկացումներն ըստ յերկրների, հանրապետությունների և արդյունաբերական ճյուղերի քննվում են ՀԱՄ-ԿԽ-ի ու Աշխտողկոմատի միջոցով և հաստատվում Միութենական Ժողկոմխորհի կողմից:

4. Նպատակահարմար համարել սոցապահովադրութեան ֆինանսական տնտեսութեան վարման սիստեմի մեջ մտցնել հետեւյալ վորմիտությունները. կենտրոնական սոցապահարձարկըղի հետ միասին, վորն ընդգրկում է արդյունաբերական բոլոր ճյուղերի նախահաշիվները, կենտրոնական Սոցապվարչութեան յինթակահատուկ կենտրոնացված սոցապահանձարկըղներ ստեղծել ծանր արդյունաբերութեան հիմնական ճյուղերում (ածուխ, մետալուրգիա, մեքենաշինություն, հանք, հիմնական քիմիա) և յերեկաթուղային տրանսպորտում, նրանց համար վորոշակի ֆոնդեր ապահովելով: Ար-

դժուարեցություն մեծացավ ճյուղերի համար այս տեղ-
ապակետից թողնվելու յն գոյություն ունեցող կարգը:

ՀԱՄԿԻ-ի պենսումը հանձնարարում է նախադա-
հությունը կենտրոնական Սոցապլանիցության և Աշխ-
տողկոմատի հետ միասին մի ամսվա ընթացքում այս
հարցը մշակման յենթարկել:

Ե. Նպատակ ունենալով խրախուսել միության ան-
դամներին և ամենալավ ձևով ապահովել պրոլետարիա-
տի հիմնական կադրերին (հանքավորներին, մետալուր-
գիական բանվորներին, շոգեգնացքների մեքենավարնե-
րին և այլն), ինչպես նաև պայքարել բանուժի հոսու-
նության, արտադրությունն ու սոցիալիստական շինա-
բարությունը վիժեցնող սիմուլյանաների չվողների
դեմ, անհրաժեշտ համարել ժամանակավոր անաշխա-
տունակության վարձատրման համար հետեւյալ կարգը
սահմանել:

ա) միության այն անդամները, վորոնք յերկու տա-
րուց ավելի աշխատում են տվյալ ձեռնարկությունում
և յերեք տարուց ավելի՝ արդյունաբերության մեջ,
ստանում են իրենց լրիվ աշխատավարձը հիվանդության
ամբողջ շրջանում:

բ) միության այն անդամները, վորոնք յերկու տա-
րուց ավելի աշխատում են տվյալ ձեռնարկությունում,
ինչպես նաև տվյալ ձեռնարկությունում մինչև 2 տար-
վա ստաժ ունեցող լեռնագործները և կառուցողները
(յեթե ամբողջ տարին են աշխատում), նպաստ են ըս-
տանում հիվանդության առաջին 20 օրվա համար աշ-
խատավարձի $\frac{3}{4}$ -ի չափով, իսկ մնացած ամբողջ ժա-
մանակվա համար՝ լրիվ աշխատավարձի չափով:

գ) միության այն անդամները, վորոնք մեկից մին-

չեւ յերկու տարի աշխատել են տվյալ ձեռնարկությու-
նում, ինչպես նաև մի տարվա ստաժ ունեցող լեռնա-
գործները և կառուցողները (վորոնք ամբողջ տարին են
աշխատում), նպաստ են ստանում հիվանդության առա-
ջին ըսան օրվա համար աշխատավարձի $\frac{2}{3}$ -ի չափով,
իսկ մնացած ամբողջ ժամանակվա համար՝ լրիվ աշխա-
տավարձի չափով:

դ) միության այն անդամները, վորոնք մի տարուց
պակաս են աշխատում տվյալ ձեռնարկությունում, նը-
պաստ են ստանում աշխատավարձի $\frac{2}{3}$ -ի չափով հի-
վանդության ամբողջ շրջանում:

յե) վոչ-միության անդամները նպաստ են ստանում
հիվանդության առաջին ամսվա համար աշխատավար-
ձի կեսի չափով, իսկ մնացած ժամանակվա համար՝
 $\frac{2}{3}$ -ի չափով:

զ) հարվածային բանվորները և հարվածային ին-
ժեներները ու տեխնիկները, վորոնք մի տարուց վոչ
պակաս ստաժ ունեն, թեկուզ և տվյալ ձեռնարկությու-
նում աշխատելիս լինեն մի տարուց իսկ պակաս, և վո-
րոնք աչքի յեն ընկնում արտադրության մեջ, ինքնա-
կոտրակտացիայի կարգով 2-3 տարով ամրացված են
արտադրությանը և գործարկումի ու գործարանային
վարչության կողմից ճանաչված են իբրեւի հարվածա-
յիններ, նպաստ են ստանում լրիվ աշխատավարձի
չափով հիվանդության ամբողջ շրջանում:

Բանուժի հոսունության, չվողների և սիմուլյանտ-
ների դեմ պայքարելու հետեւանքով խնայված սոց-
ալահոլադրական միջոցները ծախսել բանվորների սո-
ցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավման վրա
(հանգստյան տներ, սանատորիաներ և այլն):

Ե. Հանձնարարել ՀԱՄԿԻ-ի նախագահութեանը միութեաններէ կենտրոնական կոմիտեաների մասնակցութեամբ մշակել այն հարցը, թե ինչ կարգով պետք ե հաշիւել աշխատանքի տեւողութեան ստաժը տվալ ձեռնարկութեանում այն անձանց նկատմամբ, վորոնք տնտեսական և պետական մարմինների կողմից մեկ ձեռնարկութեանից միշտն են տեղափոխվում, ինչպես նախեւ անչափահասների և կառուցող բանվորների նրկատմամբ :

7. Պլենումն անհրաժեշտ է համարում միության անդամների համար վերադառնել հետեւյալ առավելությունները.

ա) Հանգստյան տները, սանատորիաները, դիտ-
պանսերները և յերկրապարզական գաղութներն ուղար-
կել առաջին հերթին միլիթյան անգամներին, վերոնք
տվյալ ձեռնարկությունում աշխատում են վոչ պակաս,
քան յերկու տարի:

բ) պիտոնեաւիտան ճամբարները և սոցապաւհովադար-
ւան միջոցներով պահմիող մանկապարտեզներն ու մը-
սուրները պետք և ընդունվեն առաջին հերթին միուրթյան
անդամները յերեխաները :

8. Պլենումը հանձնարարում է նախադահուլթյանը վերանայել հաշմանդամուլթյան և ծերուլթյան կենսալթոյակներ տալու պրակտիկան, այն հաշվով, վոր արմատալես բարելավլի այդ գործը, նկատի ունենալով առաջին հերթին ամենից ավելի ծանր, վտանգալոր և և կարեւոր ճյուղում ալխատած անձանց (լեռնագործներ, ճուլղներ և այն) :

9. Պլենումն առաջարկում է բոլոր արհեստակցական կազմակերպություններին ապահովել պրոֆմաս-

ռանները, ակտիվ մասնակցությունը ապահովագրական
մարմիններին, վերակազմավորյալ և օրոշապահովագրու-
թյան գործի բարելավման աշխատանքներին :

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում խորհրդարանի
կուլթյուններում լայն բացատրական աշխատանք ծավա-
լել այս վերոշումների շուրջը:

ՊԼԵՆՈՒՄԸ առանձնապես բոլոր միջուկային զենքերի
մակերարդվածությունների ուշադրությունը է հրավիրում
ապահովագրական մարմիններին վողջ ապարատն ուղի
ուղղել ստուգման յենթարկելու անհրաժեշտությամբ
ուղղել ստուգման յենթարկելու անհրաժեշտությամբ
վրա, այն հաշվով, վոր վճարականության հետևյալ են բո-
լոր դասակարգայնորեն ուսար, բյուրոկրատացած ե ո-
պորտունիստական տարրերը: Դրա հետ միասին, մի-
ուրուցական մարմինները ապահովագրական մարմին-
ներում աշխատելու համար պետք է առավ քաշեն լա-
յններում աշխատելու համար պետք է առավ քաշեն լա-
յններում աշխատելու համար պետք է առավ քաշեն լա-
յններում աշխատելու համար պետք է առավ քաշեն լա-

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությանը և
Ժողովուրդի հետ միասին մշակման յենթարկել արդյու-
նաբերության հիմնական ճյուղերի բանվորների բուժ-
սպասարկման գործի բարելավման հարցը:

ՓՈԽՈԳՆՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՍԱՐԿՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Նպատակ ունենալով միության անդամ բան-
վորներին կարելի դեպքում՝ սոցալականացրական ու-
ղենքով նախատեսվածից դուրս՝ ողնություն ցույց տա-
լու խնդրին աջակցությունը, հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նա-
խագահությանը և միությունների կենտրոնական կո-
միտեներին մեկ ամսվա ընթացքում արդյունաբերու-
միտեներին մեկ ամսվա ընթացքում (ածուխ, մետաղ, հանք,
թյան հիմնական ճյուղերին (ածուխ, մետաղ, հանք,
հիմնական թողարկման տրանսպորտ) խո-

87

չոր և միջակ ձեռնարկություններում կազմակերպել նոր տիպի փոխողության դրամարկղներ, վրոնք սուբսիդիա պետք է ունենան պրոֆմիտութենական և պետական միջոցները:

2. Փոխողության դրամարկղների սուբսիդիայի միջոցները կազմվում են սոցապի և պրոֆմիտությունների տարեկան մուծումներից: 1931 տարվա համար կենտրոնական Սոցապլարչության մուծումները սահմանել 75 միլ. ռ., պրոֆմիտությունները՝ 75 միլ. ռ.:

Փոխողության դրամարկղների միջոցների ծախսման և հատկացումների բաշխման պլանը մշակում է ՀԱՄԿԽ-ը Աշխտոդկոմատի հետ միասին: Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի և Աշխտոդկոմատի նախագահություններին այս աշխատանքն ավարտել քսան որվա ընթացքում:

Փոխողության դրամարկղների ղեկավարությունը և նրանց միջոցների ճիշտ ու ռացիոնալ ոգտադործման հսկողությունը դրվում է ՀԱՄԿԽ-ի, միտությունների կենտրոնական կոմիտեների և տեղական պրոֆմարմինների վրա:

Արդյունաբերության մնաչած բոլոր ճյուղերում փոխողության դրամարկղները պահպանվում են կամավոր անդամավճարների հիմունքով: Պրոֆմիտությունները պետք է միջոցներ ձեռք առնեն նրանց աշխատանքի բարելավման համար:

3. Առաջարկել բոլոր պրոֆմիտութենական կազմակերպություններին շատ ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել փոխողության դրամարկղներին և ձգտել ձեռնարկություններում հարվածայինների լայն ակտիվ տեղծելու նրանց շուրջը:

Պլենումը հանձնարարում է նախագահության տվյալ վորոշման հիման վրա քսան որվա ընթացքում կանոնադրություն մշակել դրամարկղների մասին և փոխողության դրամարկղների վերակազմությունն ապահովող ղերեկտիվներ սահմանել:

ԿՈՊԵՐԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Կոոպերացիայի ու բանվորական մատակարարման աշխատանքը բարելավելու և պրոֆկազմակերպությունների ու բանվորական մասսաների որդանական մասնակցությունը վողջ կոոպերատիվ սխտեմում ուժեղացնելու համար ՀԱՄԿԽ-ի պլենումը անհրաժեշտ է համարում կիրառել հետևյալ միջոցառումները.

1. Բանվորներին մթերք և արդյունաբերական ասլրանք մատակարարելու դործը պետք է սերտորեն շաղկապել արդֆինպլանի կատարման, աշխատանքի արտադրողականության և աշխդիսցիսվինայի հարցերի հետ:

2. Ցենտրոսյուղի և կոոպերատիվ մարմինների բոլոր պլանները (բանմատակարարման, մերձքաղաքային տնտեսությունների ծավալման, ֆինանսական և այլն պետք է մշակվեն ՀԱՄԿԽ-ի և տեղական պրոֆկազմակերպությունների մասնակցությամբ:

Ցենտրոսյուղը պետք է հաշվետվություն ներկայացնի ՀԱՄԿԽ-ի, նախագահությանը և միջմիտութենական կազմակերպություններին ընդունված պլանների իրացման մասին:

ՀԱՄԿԽ-ի, կենտրոնական կոմիտեների, միջմիտութենական կազմակերպությունների և այլ տեղական պրոֆկազմակերպությունների սխտեմատիկ հսկողու-

4. Նպատակահարմար համարել ըստ պրոֆեսիաների հրավիրված արտխորհրդակցություններում քննարկել և առաջադրել այն բանվորների ու բանվորուհիների թեկնածությունները, վորոնք լավ են տիրապետում արտադրության պրոցեսին և բարձրացրել են իրենց վորակավորումը, նրանց ավելի բարձր վորակավորում պահանջող աշխատանքի փոխադրելու համար:

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԿԵՆՑԱՂԻ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ՖՈՆԴԸ (ՖՈՒԲՐ) ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼ-ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ

1. ՖՈՒԲՐ-ի միջոցների ծախսման պլանները և բնակարանային-կենցաղային ու կուլտուրական հիմնարկությունների կառուցման նախագծերը պետք է քննարկվեն միություն անդամների ժողովներում ոտորին և վերադաս պրոֆիկադակերությունների միջոցով:

Բոլոր նոր կառուցվող տների բնակելի տարածությունը պետք է տրվի առավելապես միության անդամներին: Պրոֆմիության անդամ հարվածայիններին հատկացվում են լավագույն և ձեռնարկություններին մոտիկ բնակարանները:

2. Բնակարանները, մսուրները, մանկապարտեզները և այլ սոցիալ-կենցաղային հիմնարկությունները պետք է հատկացվեն առավելապես միության անդամների ապաստարկմանը:

3. Պահպանել ՖՈՒԲՐ-ը՝ վորպես բանվորների կենցաղի ֆոնդ՝ արեստներում, իսկ վորտեղ արեստներ չկան՝ տնտեսական միավորություններում:

4. ՖՈՒԲՐ-ի միջոցների 75 տոկոսը, վորը հա-

կացված է բնակչին արարությունը, պետք է ծախսվի նաև կենցաղային հիմնարկությունների շինարարություն վրա (մսուրներ, մանկապարտեզներ, ճաշարաններ):

5. Կադմակերպել ՖՈՒԲՐ-ի հատուկ կոմիտե ՀԱՄԿԻ-ի, ԺՏԳԽ-ի և Աշխտղկոմատի ներկայացուցիչներից: Կոմիտեյի նախագահ պետք է լինի ՀԱՄԿԻ-ի ներկայացուցիչը: Նման կոմիտեներ պետք է կադմաներկայացուցիչը (հանրապետություն, յերկիր, կերպել նաև տեղերում (հանրապետություն, յերկիր, մարզ):

ՖՈՒԲՐ-ի կոմիտեյի ֆունկցիաների մեջ է մտնում՝ միջոցների հավաքումը, նրանց պահպանումը և բաշխումը: Միջոցների բաշխման պլանը հաստատվում է ՀԱՄԿԻ-ի և ԺՏԳԽ-ի կողմից:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԻ-ի նախագահությանը քսան որվա ընթացքում մշակել որենքի համապատասխան ծրարադրեր և ներկայացնել ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհին ի հաատառություն:

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ՎԱՐՁԱ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Պարզեվատրման ֆոնդը ծախսվող սոցմըրցմանն ու հարվածայնությունը համապատասխանացնելու համար ընդարձակել և մեծացնել ձեռնարկություններում գոյություն ունեցող ֆոնդերը, վորոնք կադմրում են բանվորական առաջարկությունների, դյուտերի և սոցմըցման ու հարվածայնության նվաճումների հետեվանդով դրյացած տնտեսումներից:

ՀԱՄԿԻ-ի պլենումը հանձնարարում է նախադասություններ մեկ ամսվա ընթացքում ԽՍՀՄ ԺՏԳԽ-ի հետ-

միասին այս խնդրի կապակցությամբ. վերանայել ձեռնարկությունների պարզեցվածության ֆոնդերի կանոնադրությունը:

Պարզեցվածություն կազմակերպել այն ձեռնարկությունների նկատմամբ, վորոնք՝ գերակատարում են իրենց արդֆինսյականները թե՛ քանակական և թե՛ վորակական ցուցանիշների և հատկապես ինքնարժեքի իջեցման ու վորակի բարձրացման ասպարիդում, վորի համար ձեռնարկություններում բանվորների և վարչատեխնիկական աշխատավորների պարզեցվածության ֆոնդեր կազմակերպելու հետ միասին՝ աղջկան կազմակերպել նաև ԺՏԳԽ-ին, Հաղճանժողկոմատին, Մատակատարման ժողկոմատին և Հողժողկոմատին կից:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությանը սահմանել ձեռնարկությունների բանվորներին բնարդյունքով փոշով անհատաբար պարզեցվածություն կարդը:

2. Պարզեցվածության ֆոնդերը ձեռնարկություններում գործարանային վարչությունների տրամադրության տակ են գտնվում և ոգտադործվում են գործարանային վարչության ու գործարկումի վորոշմամբ:

Պարզեցվածության կենտրոնական ֆոնդերի տնորինությունը կատարվում է ՀԱՄԿԽ-ի ու այլ ժողկոմատների վորոշմամբ, միաժամանակ համապատասխան կենտրոնական կոմիտեների մասնակցությամբ:

Արդֆինսյանի գերակատարման և մանավանդ ինքնարժեքի իջեցման առաջադրությունների կատարման ասպարիդում առանձնապես աչքի ընկնող ձեռնարկությունների պարզեցվածության ֆոնդերը կազմվում են այն 10 տոկոսային հատկացումներից, վորոնք կոնտրոլ թվերի համաձայն բաց են թողնված տվյալ տնտեսական

կազմակերպությունների (ԺՏԳԽ, Մատակատարման ժողկոմատ, Հաղճանժողկոմատ և Հողժողկոմատ) բընակարանային ու կուլտուր-կենցաղային շինարարության համար:

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում 1931 տարվա համար ԺՏԳԽ-ի գծով պարզեցվածության կենտրոնացված ֆոնդ կազմակերպել 60 միլիոն ուրբլու սահմաններում: Այս միջոցների հատկացումը կատարվում է յերեք նվազ: Թեթև արդյունաբերության ձեռնարկությունների պարզեցվածության համար հատկացվում է այս գումարի ¹/₅ մասը:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ին, Մատակատարման ժողկոմատի, Հաղճանժողկոմատի և Հողժողկոմատի հետ միասին քսան ուրվա ընթացքում պարզեցվածության նման ֆոնդեր կազմակերպել:

Հանձնարարել նախագահությանը մեկ ամսվա ընթացքում առաջարկություն մտցնել կառավարական մարմինները հատուկ որենք հրատարակելու պարզեցվածության ֆոնդերի կազմակերպման և նրանց ոգտադործման մասին:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նկատի ունենալով այն հանգամանքը, վոր աշխատանքի պաշտպանության և հատկապես անվտանգության տեխնիկայի միջոցների ոգտադործումը տնտեսության մարմինների և պրոֆիսությունների մեղքով բողահայտորեն անբավարար է, վորի մասին վկայում են աշխատաշտպանության ձեռնարկումներ չկատարելու մի շարք փոտտեր ծանր արդյունաբերության ասպարիզում (լեռնային, ժետալուրգիական և այլն), նկատի

ունենալով նաև այն հանգամանքը, վոր արդյունաբերութեան մի շարք ճյուղերում աշխատանքի հրահանգիչները աշխատաշտպանութեան բացահայտորեն չափազանցված և դործի հանգամանքներից չթելադրված պահանջներ են ներկայացնում, պլենումը հանձնարարում է նախագահութեանը մեկ ամսվա ընթացքում Աշխտոդկոմատի և ԺՏԳԽ-ի հետ միասին վերանայել ու հաստատել ԺՏԳԽ-ի, Հաղճանժողկոմատի և Մատակարարման ժողկոմատի դժով 1931 թ. աշխատաշտպանութեան ձեռնարկումների համար 155 միլ. հատկացնելու կոնկրետ պլանները և սահմանել դրա համար անհրաժեշտ ֆոնդերը: Պրոֆմիութեանները պետք է ամենորոյա հսկողութեան սահմանն աշխատաշտպանութեան ֆոնդերի ճիշտ և ռացիոնալ ոգտադործման վրա:

Պարտավորեցնել բոլոր միութենական կազմակերպութեաններին և Աշխտոդկոմատի մարմիններին տրնտեսական մարմինների հետ միասին ժամանակին կադմել աշխատաշտպանութեան և անվտանգութեան տեխնիկայի ձեռնարկումների հայտերը այն հաշվով, վոր այդպիսիք մտցվեն կոնտրոլ թվերի մեջ: Աշխատաշտպանութեան և անվտանգութեան տեխնիկայի ձեռնարկումների համար նշված ծախսերը պետք է համապատասխանեն այդ նպատակին հատկացված գումարներին և ժամանակին ու լիովին ծախսվեն իրենց ուղիղ նպատակին:

Աշխատաշտպանութեան ֆոնդերը գտնվում են տրնտեսական մարմինների տրամադրութեան տակ և նրանց միջոցով ծախսվում են Աշխտոդկոմատի կամ նրա մարդային ու յերկրային մարմինների առաջարկութեամբ

սահմանված համապատասխան ձեռնարկումների վրա: Այս ամբողջ աշխատանքը կատարվում է պրոֆմիութեանների ակտիվ մասնակցութեամբ:

Բանվորներին աշխատաշտպանութեան դրութեան վրա հսկելու դործին մաքսիմալ չափով մասնակից դարձնելու և աշխատանքի հրահանգիչների նկատմամբ նրանց ոգնութեանն ուժեղացնելու նկատառումով անհրաժեշտ համարել ցեխերում ու ձեռնարկութեաններում կազմակերպել Աշխտոդկոմատի հրահանգիչների ղեկավարութեամբ դործող աշխատաշտպանութեան հասարակական հրահանգիչների ինստիտուտներ:

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը ԽՍՀՄ Աշխտոդկոմատի հետ միասին մեկ ամսվա ընթացքում, վորոշել աշխատաշտպանութեան հաստարակական հրահանգիչների իրավունքներն ու պարտականութեանները: Հաստարակական հրահանգիչները կամավորութեան հիմունքով առաջ են քաշվում միութեան անդամ ու արտադրութեանը մոտիկից ծանոթ հարվածային բանվորներից և ինժեներ-տեխնիկական անձնակազմից: Իրենց աշխատանքը նրանք կատարում են աշխատանքային ժամերից դուրս: Աշխատաշտպանութեան դործի որինակելի կազմակերպման համար պարզևատրման ֆոնդից հաստարակական հրահանգիչների պարգեւատրում մտցնել:

ՈՒՍՈՒՄՆԱ-ՍՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՅԵՎ ԲԱՂ-ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում վճռականորեն մոտեցանել պրոֆմիութեանների ղեկավարող դործը ձեռնարկութեանների վաղջ կուլտուրիստիկական և ուսում-

նա-արտադրական մասսայական աշխատանքի կազմա-
կերպման դործում :

Պլենումը հաստատում է, վոր դործարկումներին
կից կազմակերպված կուլտուրական, քաղ-կրթական և
ուսումնա-արտադրական աշխատանքը ձեռնարկու-
թյուններում, վորը տարվում է միասնական պլանի հի-
ման վրա և պրոֆմիտեենական, տնտեսական, կոոպե-
րատիվ, հասարակական ու պետական մարմինների
հատկացրած ուժերի և միջոցների կենտրոնացմամբ :

Չնայած ձեռնարկություններում կուլտաշխատան-
քի միասնական պլան կազմելու մասին տրված մի շարք
գերեկտիվներին ՀԱՄԿԽ-ի պլենումը հավաստում է
այդպիսիների բացակայությունը բավական մեծ թվով
ձեռնարկություններում : Պլենումն առաջարկում է բո-
լոր դործար-տեղիումներին սովորական ժամանակամի-
ջոցում ձեռնարկություններում մշակել կուլտաշխա-
տանքի միասնական ծրագիր, նրա հիմքում դնելով
ձեռնարկության արգֆինպլանի կատարման և կադ-
րերի պատրաստության վերաբերյալ առաջադրություն-
ները : Միութենական կազմակերպությունները պետք է
իրագործեն իրենց սխառմատիկ ղեկավարությունն ու
հսկողությունը այն աշխատանքի նկատմամբ, վորպի-
սին տանում են դործարտեղիումները կուլտաշխատանքի
միասնական պլանի մշակելու և այն կիրառելու ուղղու-
թյամբ :

Հանձնարարել ՀԱՄԿԽ-ի նախագահությանը մեկ
ամսվա ընթացքում հրավիրել խոշորագույն ձեռնար-
կությունների կուլտխորհուրդների նախագահների
խորհրդակցություն, նպատակ ունենալով կուլտուրա-
կան, քաղ-կրթական և ուսումնա-արտադրական աշխա-

տանքի միասնական ծրագրի իրագործման փորձի փո-
խանակություն կատարել :

Անհրաժեշտ համարել դործարկումի կողմից հաս-
տատված միասնական պլանների սահմաններում ձեռ-
նարկությունների կուլտխորհուրդների ղեկավարու-
թյանը յենթակա դարձնել հանրակրթական դասընթաց-
ները, վորակավորման բարձրացման դասընթացները,
կրկնային բանվորական դպրոցները, պրոֆտեխնիկա-
կան դպրոցները, խմբակները, արտադրական նախա-
կրթական դասընթացները, հեռակա դասընթացները,
կոնսուլտացյանները, բանֆակների, ԲՈՒՀ-երի և ԲՏՈՒ-
Հ-ների նախապատրաստական դասընթացները և այլն :

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում ապահովել
կուլտխորհուրդների ղեկավարությունը բանվորական
լայն մասնաներին պարտադիր ուսման, դպրոցների
պոլիտեխնիկացիայի ու անդրադիտության վերացման
դործի մեջ ներգրավելու և աճող սերնդին դաստիարա-
կելու ասպարիղում (մանկապարտեզներ, մանկահրապա-
կե, ասպարիղում (մանկապարտեզներ, մանկահրապա-
րակներ, պիոներչարժման աջակցելը), ինչպես նաև
ապահովել ազգային խմբերում տարիելիք աշխատան-
քի զարգացումը :

Գործարկումը, վորի անդամներից մեկը կուլտխոր-
հուրդի նախագահն է հանդիսանում, պատասխանատու
է կուլտխորհուրդի աշխատանքի համար :

Հավանություն տալ ձեռնարկություններում միաս-
նական ուսումնա-արտադրական կոմբինատ կազմակեր-
պելու փորձին : Նպատակահարմար համարել էլ ավելի
տարածել այդ փորձը մյուս խոշոր ձեռնարկություն-
ներում :

Վորակավորման բարձրացման դասընթացների ըն-

դռնեցութեան խնդրում առաջելութեան տալ միութեան
անդամներին: Տեխնիկոմները, բանֆակները, բանվո-
րական համալսարանները, ԲՈՒՀ-երը, ԲՏՈՒՀ-ները,
նախապատրաստական դասընթացները և այլ ուսումնա-
կան հիմնարկները պետք է ընդունվեն առաջելապես
միութեան անդամները: Գործարդարողներում, մասնա-
յական պրոֆեսիաների դպրոցներում, շինուսներում և
սովխաղաղողներում ընդունել առաջելապես միութեան
անդամների պատկաններին:

ՄԱՍՈՒԼԻ ՄՍՍԻՆ

Առաջարկել ՀԱՄԿԻ-ի նախագահութեանը այս
վերջին համաձայն վերակազմել պրոֆմիութենական
մամուլը, այն հաշվով, վոր նա առաջելապես չափե-
րով հաշվի առնի արդյունաբերութեան առանձին ճյու-
ղերի, բանվորական առանձին խմբերի և նրանց սպա-
սարկման առանձնահատկութեանները, մամուլի չուրջը
կազմակերպի բանթղթակիցների՝ մասնավորապես ար-
դյունաբերութեան հիմնական ճյուղերի բանթղթակից-
ների՝ ակտիվ լայն կադրերին, ընդհանրացնի ու տա-
րածի աշխատանքի դրական փորձը, կատարման խիստ
ստուգում կազմակերպի:

Նկատի ունենալով պրոֆմամուլի—մասնավորապես
ՀԱՄԿԻ-ի որդան «Տրուդ» թերթի հարաճուն նշանակու-
թյունը պրոֆչարժման ղեկավարման սխտեմում և
պրոֆաշխատանքի վերակառուցման գործում, պլենու-
մը հանձնարարում է նախագահութեանը, «Տրուդ» և
այլ պրոֆմիութենական թերթերի ու ժուրնալների տի-
րածի հետագա աճումն ապահովող մի շարք ձեռնար-
կումներ կատարել:

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում ուժեղացնել
ՀԱՄԿԻ-ի և միությունների կենտրոնական կոմիտե-
ների ղեկավարութեանը ամբողջ պրոֆ մամուլի նը-
կատմամբ:

Միաժամանակ նշելով գործարանային մամուլի
խոշոր դերը արդիվիստների և աշխատանքի նոր մե-
թոդների ու տեմպերի համար մղվող պայքարում,
պլենումը անհրաժեշտ է համարում ամեն կերպ ուժե-
ղացնել գործարանային կազմակերպութեանների ու
կենտրոնական պրոֆմամուլի ղեկավարութեանը այդ
կեղծվ բանվոր—հարվածայինների գրած գրքերի հրա-
տարակման պրակտիկան:

Պլենումը անհրաժեշտ է համարում զգալիորեն
ընդարձակել ու բարելավել ՀԱՄԿԻ-ի հրատարակչա-
կան գործը՝ սոցմրցման, հարվածայնութեան և պը-
րոֆմիությունների վերակազմութեան հարցեր լուսա-
րանող մատչելի գրականութեամբ բանվորական մաս-
նաներին սպասարկելու ուղղութեամբ անչեղ շարունա-
կելով բանվոր—հարվածայինների գրած գրքերի հրա-
տարակման պրակտիկան:

Պրոֆկազմակերպութեանները պետք է ակտիվ
մասնակցութեան ունենան հարվածային շարժումը և
սոցիալիստական շինարարութեան բաղնիքային տեմ-
պերի համար գործարանների ցեխերի ու հարվածային
բրիգադների կողմից մղվող պայքարում անդրադարձ-
նող գրականութեան տեղեկություն գործին: ՀԱՄԿԻ-ի
հրատարակչութեանը հանձնարարվում է լայնացնել
միութեան անդամների առանձին խմբերի, մասնավորա-
պես բանվորական նոր խավերի սպասարկման համար
գրականութեան հրատարակելու աշխատանքը: Սրան

պուզընթաց, պլենումը հանձնարարում է ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը ապահովել նույն գրականութեան հրատարակութեանը ազդեցիկ փոքրամասնութիւններին և ոտար լեզուներով:

Նշելով — պրոֆմամուլի նշութական տեխնիկական բազայի միանգամայն անբավարար կացութիւնը, պլենումը հանձնարարում է ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեանը ամենակարճ ժամանակամիջոցում ձեռնարկել պրոֆմամուլի և առաջին հերթին «Տրուդ» թերթի ու ՀԱՄԿԽ-ի հրատարակչութեան համար համապատասխան բազա ստեղծելու ձեռնարկումների իրագործումը, նպատակ ունենալով ապահովելու պրոֆմամուլի առավելագույն զարգացումն ու հետագա աճումը:

Պլենումը համախմբելով և տալիս կիսազրադեաների համար թերթ հրատարակելու մասին ՀԱՄԿԽ-ի նախագահութեան ընդհանուր վորոշմանը:

ՀԱՄԿԽ-ի V պլենումը առաջարկում է բոլոր պրոֆկադմակերպութիւններին լայն պարզաբանել պրոֆմիութեան անդամներին և բանվորական մնացյալ մասնաներին այս վորոշումները, վորոնք բոլորում են պրոֆմիութիւնների աշխատանքի մասին կուսակցութեան և նրա կենտկոմի տված դերեկտիւներէց և խոշոր առաջընթաց քայլ են հանդիսանում պրոֆշարժման հետագա աճման ու ամրացման ճանապարհին:

Պլենումը ընդգծում է, վոր պրոֆմիութիւնների վերակառուցումը հաջողութեամբ ավարտելու և դեպի արտադրութիւնը իսկական շրջադարձ կատարելու հիմունք է հանդիսանում պրոֆմիութիւնների

սլոյխտարական ինքնաընկալման ճանապարհը աշխատելու հիմնելով կուսակցութեան դիւրաւոր դժի իրագործման կողմն ուղղված բանվորական նախաձեռնութեան արագ ու լիակատար իրացման վրա:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0204160

О ДАЛЬНЕЙШЕМ УЛУЧШЕНИИ
РАБОТЫ ПРОФСОЮЗОВ

Госиздат ССР Армении
Эривань 1931

32-K
CA 355

153-

ԳԻՆԸ 12 ԿՈՊ. (3¹/₄ մանուկ)